

Mengšan

Glasilo Občine Mengeš, maj 2018, letnik XXV, številka 5

»Obiskovalci Kuh'ne v Mengšu, menceške melodije okusov in glasbe, pa so bili navdušeni nad izbiro kulinarčnih specialitet ter nad tekočo organizacijo, saj je bil trženjski prostor urejen tudi v popoldanskih urah, ko ga je obiskalo že več kot 1500 ljudi.«

Ali znate prepoznati ljudi, ki imajo avtizem?

Pravljica dežela Pr' Fartku

Tomaž Schlegl je predstavil svoj pogled na izhodišča za ureditev mestnega središča Mengša

Mengeški skakalci že spet letijo kot naviti

80 let Vinka Sitarja

8

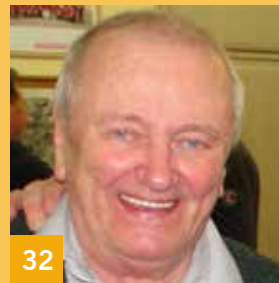
16

22

30

32

VABILO

Upravni odbor šolskega sklada in Osnovna šola Mengeš vabita družine in posameznike vseh starosti na

4. dobrodelni Trdinov tek za šolski sklad

Prireditev bo **v soboto, 19. maja 2018**, v športnem parku Mengeš.

Udeleženci bodo razvrščeni v šest starostnih kategorij, posebej moški in ženske:

	Start ob:
- predšolski otroci in učenci 1. razreda, dolžina proge 300 metrov;	9.00
- učenci 2. in 3. razreda, dolžina proge 700 metrov;	9.30
- učenci 4. in 5. razreda, dolžina proge 700 metrov;	10.00
- učenci 6. in 7. razreda, dolžina proge 700 metrov;	10.30
- učenci 8. in 9. razreda, dolžina proge 1000 metrov;	11.00
- mladinci do 20 let in odrasli, dolžina proge 2000 metrov (tečejo skupaj, rezultati pa se kategorizirajo posebej)	11.30

Prvi trije tekmovalci v vsaki kategoriji prejmejo medalje in nagrade.

Simbolična startnina (predšolski otroci 1 EUR, šolski 2 EUR, mladinci (do 18 let) 5 EUR, odrasli 10 EUR) bo v celoti namenjena šolskemu skladu za pomoč učencem iz socialno ogroženih družin.

Startnino boste lahko plačali v tajništvu šole od ponedeljka, 14. 5. 2018 dalje in na startnem metu na dan prireditve.

Vsi udeleženci teka bodo dobili kupon za brezplačne palačinke.

Če bo vreme deževno, bo prireditev v soboto, 26. maja 2018 ob enakem času.

OBČINA MENGEŠ

VABILO

Občina Mengeš in Občinska organizacija
Zveze veteranov vojne za Slovenijo Mengeš

**vabimo vse občanke in občane in vse ljudi dobre volje
na odkritje pomnika**

SLOVENSKEMU NARODU ZA UPOR PROTI AGRESORJU v l. 1990–1991.

Odkritje bo v soboto, 26. maja 2018, ob 13. uri pri Kulturnem domu.

Častni pokrovitelj predsednik RS Borut Pahor.

Po slavnostni prireditvi vabimo vse obiskovalce na veteranski golaž.

Občina Mengeš in OO ZVVS Mengeš

Kazalo

4	Občina
8	Intervju
12	Reportaža
14	Mengeški utrip
24	Zanimivo
28	Šport
32	Kultura
36	Politika
38	Pisma bralcev
39	Obvestila - Zahvale

SODELUJTE V MENGŠANU

Priporočila za nenaročene prispevke o dogajanju v občini Mengeš: članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in dopisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi zmožnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljjanja nenaročenih prispevkov. Nenaročeni prispevki se ne honorirajo. Potrebno jih je oddati v formatih .doc, brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna k vsakemu članku) pošiljajte kot samostojne datoteke v .jpg formatu ter velikosti vsaj 1 Mb. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina prispevkov je lahko največ 1.500 znakov s presledki, v vsakem primeru pa je priporočljiv dogovor z urednikom. Zadnji rok oddaje za naslednjo številko je zadnji dan v mesecu. Prispevki oddani po tem roku ne bodo objavljeni v tekoči številki. Hvala za vaš trud!

Prispevke in oglase oddajte do 31. maja 2018

MENGŠAN - JAVNO GLASILO OBČINE MENGEŠ

Izdajatelj: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, www.menges.si; Odgovorni urednik: Edvard Vrtačnik, 041 490 844, e-pošta: mengsan@menges.si; Uredniški svet: Matevž Bolta, Matej Hribar, Aleš Janežič, Bogo Ropotar, Jože Vahtar, Tomaž Štebe, Mirjan Trampuž; Uredniški odbor: Štefan Markovič, Blanka Tomšič; Lektoriranje: Grega Rihtar s.p. (za Artline d.o.o.); Oblikovanje in prelom: Artline d.o.o., tel.: 01 7291190, artline.design@iol.net, www.artline.si; Tisk: Schwarz, d.o.o.; Distribucija: Pošta Slovenije d.o.o.; Oglasi in zahvale: Občina Mengeš, tel.: 01 7247106, e-pošta irena.kosec@menges.si; Naklada: 3.000 izvodov; Revija: izide enajstkrat na leto, je brezplačna in jo dobijo praviloma vsak drugi petek v mesecu vsa gospodinjstva v občini Mengeš, vpisana je v razvid medijev MK pod zaporedno številko 357. Spletna izdaja: Mengšana ISSN 2536-3999

Zgodba z naslovnice: Matjaž Repnik iz Mihaelovega sejma, organizator Kuh'ne v Mengšu. Foto: Edvard Vrtačnik

Naslednja številka Mengšana izide v petek, 15. junija 2018

Tam sem jaz doma

Rada imam Dobeno, rada Ljubljano, rada imam ljudi. Ne vem, ali imajo tudi oni radi mene. Opazujem jih, poslušam in se učim. Vem, kaj govorijo njihove oči, nasmeh, topla dlan in kaj objem. Če imaš okrog sebe prijazne ljudi, nikoli nisi sam. Sprejemati in deliti prijaznost, to bogati vsakega človeka. Ni važna fakulteta, ne strankarska opredelitev. Le žareč nasmeh, ko se naše poti srečajo. Tam sem jaz doma.

Zato rada pišem o ljudeh, čeprav so to največkrat pesmi. Zdi se mi, da povedo več, da imajo rime več čustev, večjo izpoved in več iskrenosti. Povest prebereš enkrat, pesem ponavljaš. Pesmi imajo dušo. V številnih so tudi utrinki mojega življenja. Različni.

Ne maram življenjepisov. Cenim pa sledi, ki jih ljudje puščajo za seboj. Slabe pozabljam, dobre pa ohranim. Slej ko prej postanejo slike, z imenom in priimkom, shranjene globoko v moji duši.

Najgloblja in najlepša je slika mojega očeta, sicer pokojnega že trideset let. Ni mi dal samo življenja. Uokviril je mojo podobo, na zunaj in na znotraj. Imel je le osnovno šolo. A dobrota, ki jo je zasejal vame in s katero me je hranil vse življenje, ga je naredila velikega in večnega. Dediščino, ki mi jo je s tem dal, podarjam naprej svojim sinovom in vsem dobrim ljudem.

Ledeni možje naj pridejo in odidejo. V naših srcih je prijaznost in toplota. Podarimo jo naprej. Naš nasmeh je zastonj in zato smo lepši in bogatejši.

Frančiška Hunjet

Občinski praznik je praznik vseh nas

Ob približevanju praznika občine Mengeš 29. maja, rojstnem dnevu Janeza Trdine se ozremo nazaj v iztekajoče se obdobje, med lanskim praznovanjem in prireditvami, ki se bodo letos zvrstili v okviru praznovanja. Bogata kulturna in športna dejavnost je tisto, na kar smo lahko ponosni. Seveda pa je potrebno poudariti tudi druge segmente oziroma vsebine, ki nas bogatijo, zagotavljajo varnost in poskrbijo za nas občane v nepredvidljivih trenutkih.

Gasilstvo, humanitarne dejavnosti in druga društva so s svojo prisotnostjo, aktivnostjo in strokovnim pristopom pridobila veliko zaupanje med občani pa tudi s strani lokalnega vodstva in občinskega sveta, poskrbimo, da tudi z dodeljenimi sredstvi lahko delujejo v skladu s svojimi željami in potrebami. Tudi ob letošnjem praznovanju se nam bodo predstavila prenekatera društva in organizacije, pa naj mi oprostijo vsi tisti, ki jih nisem poimensko naštel. Pa vendar lahko izrazim svoje mišljenje in trditev, da so vsa društva v občini Mengeš uspešna pri izvajanju svojih nalog, ki nam bogatijo in popestrijo bivanje v občini Mengeš. Prepričan sem, da sem vas že v svojih uvodnikih povabil k sodelovanju, vse tiste, ki ste zainteresirani za delovanje v kakršnikoli obliki. Vabilo velja tudi vsem novo priseljenim družinam in posameznikom, ki jim želim prijetno počutje in vključevanje v razne pore družbenega življenja. Ob tej priložnosti naj povabim tudi vse občanke in občane na osrednjo slovesnost ob občinskem prazniku, ki bo 29. maja ob 19. uri v Kulturnem domu Mengeš. Bogat in kakovosten kulturni program, ki ga pripravlja Zveza kulturnih društev Občine Mengeš, skupaj z nagrajenci, si zaslužijo našo prisotnost in pozornost.

Franc Jerič, župan

Pitniki v občini Mengeš ponovno delujejo

Spomladi nas vse lepši in daljši dnevi vabijo, da preživimo več prostega časa v naravi. Za osvežitev s svežo in zdravo pitno vodo so v občini Mengeš znova odprti trije pitniki, v Športnem parku pri teniških igriščih, na Ropretovi cesti pri Zajetju Pristava in na Mengeškem polju v bližini kapelice. Voda v pitnikih je iz javnega omrežja, zato je prav tako dobra kot voda doma. Pitniki so bili v zimskem obdobju zaprti zaradi nizkih temperatur oziroma zmrzali, da ne pride do pokanja in poškodb cevi.

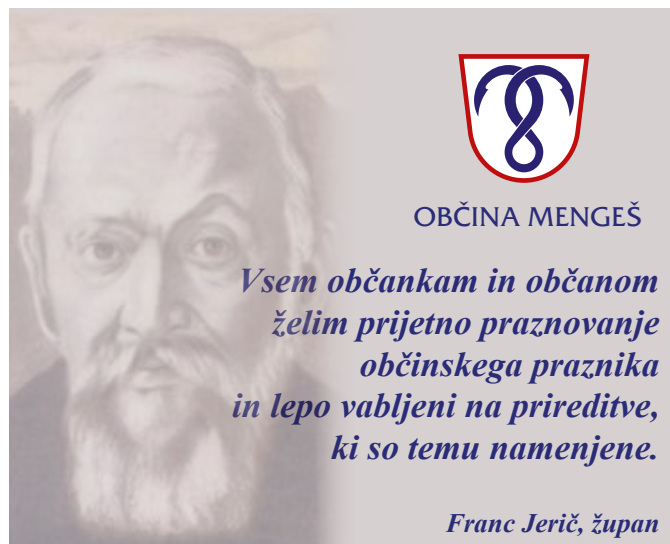

Voda v pitnikih je iz javnega omrežja, prav taka kot pri vas doma

Pitniki so bili v občini Mengeš postavljeni v dogovoru z upravljavcem, JKP Prodnikom, na treh lokacijah v bližini šolskih in športnih igrišč ter v bližini poti, ki se pogosto uporabljajo za sprostitve in rekreacijo na prostem.

Pitniki žal včasih postanejo tarča objestnežev, poleg tega pa so izpostavljeni različnim vremenskim razmeram, zato se kljub rednemu vzdrževanju in čiščenju lahko zgodi, da bo pitnik poškodovan ali umazan. V takšnem primeru bodo na JKP Prodniku veseli vašega obvestila, da bodo lahko čim hitreje poskrbeli za čistočo in tehnično brezhibnost pitnika.

Besedilo in foto: Občinska uprava Mengeš

OBČINA MENGEŠ

*Vsem občankam in občanom
želim prijetno praznovanje
občinskega praznika
in lepo vabljeni na prireditve,
ki so temu namenjene.*

Franc Jerič, župan

Seja predsedstva Skupnosti občin Slovenije na Mengeški koči

V torek, 10. aprila, je v Občini Mengeš potekala 22. seja predsedstva Skupnosti občin Slovenije. Navzočih je bilo več kot 30 županov iz celotne Slovenije. S predstavitvenim govorom jih je sprejel Bogo Ropotar, podžupan Občine Mengeš: »Občina Mengeš je od glavnega mesta Slovenije oddaljena vsega 15 km in je po številu prebivalcev na repu prve tretjine občin, okoli 70. mesta. Malo manj kot polovica površine v občini je hribovje, druga nekoliko večja površina je ravnina. Občino sestavljajo štiri naselja, Dobeno, Loka, Mengeš in Topole.« V predstavitvi je predstavil tudi Mengeško kočo. Nato so župani začeli z delom, sejo so vodili predsednik Skupnosti občin Slovenije Branko Ledinek, župan Občine Rače – Fram, Metka Lašič, predstavnica sekretariata Skupnosti občin Slovenije in Bogo Ropotar, podžupan Občine Mengeš.

Franc Jerič, župan Občine Mengeš, je posebej izpostavil zadnje investicije v občini. Župani so imeli največ vprašanj povezanih z nadaljevanjem gradnje manjkajočega dela obvoznice.

Na seji predsedstva Skupnosti občin Slovenije na Mengeški koči so župani najprej obravnavali zadnje spremembe zakonodaje in kako bodo spremembe vplivale na delovanje občin, predvsem, kako bo sprememba Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti/ ZSPDSLS-1 vplivala na delovanje javnih gospodarskih podjetij, katerih ustanoviteljice so občine. Nadaljevali so s perečo proble-

matiko urejanja gozdnih poti in vlak za hitrejšo sanacijo po vetrolomu poškodovanih gozdov in predstavitve dela komisij in delovnih skupin Skupnosti občin Slovenije. V točki razno so obravnavali sklic redne seje predsedstva SOS in razpravljali o novih storitvah za občine – tokrat povezane z varstvom starejših občanov.

V zaključnem delu se jim je pridružil tudi Franc Jerič, župan Občine Mengeš, ki je posebej izpostavil zadnje investicije v občini ter se vsem zahvalil za obisk občine: »Vse lepo pozdravljam na Mengeški koči, na najnižji planinski koči v Sloveniji. Koča je v letu 2018 za svojo gostinsko in drugo ponudbo pridobila certifikat Planinske zveze Slovenije Družini prijazna planinska koča. Ponosni smo, da ste prišli k nam in da ste spoznali našo občino, čeprav vreme danes ni najbolj ugodno.« Seja se je zaključila v prijetnem neformalnem druženju, kjer so si župani izmenjali različne izkušnje pri vodenju občine oziroma organizaciji posameznih področij. Vsi pa so bili, kljub slabemu vremenu, navdušeni nad planinsko kočo, njeno okolico, domačim živalskim vrtom in seveda sproščenem vzdušju.

Besedilo in foto: Občinska uprava Mengeš

Čistilna akcija v občini Mengeš tradicionalno v aprilu

Tudi v letu 2018 se je čistilna akcija začela konec marca z društvenimi čistilnimi akcijami, ko so zainteresirana društva iz občine čistila dodeljena območja ter zaključila s skupinsko čistilno akcijo predzadnjo soboto v aprilu. V letošnji čistilni akciji je bilo sicer zbranih 16.110 kg odpadkov, predvsem zaradi večjih kosov, ki niso bili odloženi ob spomladanskem kosovnem odpadu. Še vedno pa so večji delež zbranih smeti v mestnih naseljih predstavljale nemarno odložene manjše smeti na javnih površinah, v manj strnjenih naseljih pa tudi gradbeni odpadki, manjša in večja bela tehnika in drugi odpadki.

Na dveh zbirnih mestih, za Kulturnim domom Mengeš in na Dobenu, se je zbralo več kot 50 prostovoljcev, ki so čistili na petih območjih, na Cegvenškem bajerju, na Dobenu, na območju Drnovega, na območju Zaloga proti Kosezam in v Športnem parku Mengeš

Društvene čistilne akcije so se začele konec marca, ko je kar 38 društev z območja občine Mengeš začelo s čiščenjem na vnaprej dogovorjenih območjih. V medsebojnem dogovoru glede razdelitve dodeljenih območij in v dogovoru z Občinsko upravo so društva očistila večji del občine. Zbrane smeti so člani društev odlagali v zabojnike, ki so bili postavljeni na Dobenu – pri Ručigajevem studencu, Loki pri Mengšu – na parkirišču pri mostu (Na gmajni), v Mengšu – na Muljavi (parkirišče

pred Harmonijo), na ploščadi ŠD Partizan Mengeš in pri Zdravstveni postaji Mengeš, v Topolah – pri gasilskem domu.

Čistilna akcija se je že tradicionalno zaključila s skupinsko čistilno akcijo, ki je bila organizirana predzadnjo soboto v aprilu, 21. aprila. Na dveh zbirnih mestih, za Kulturnim domom Mengeš in na Dobenu, se je zbralo več kot 50 prostovoljcev, ki so čistili na petih območjih, na Cegvenškem bajerju, na Dobenu, na območju Drnovega, na območju Zaloga proti Kosezam in v Športnem parku Mengeš. Skupna čistilna akcija je potekala dve uri, zbranih pa je bilo nekoliko manj nepravilno odloženih odpadkov kot v preteklih letih. Bogo Ropotar, podžupan Občine Mengeš, je povedal: »Na občini ugotavljamo, da se količina zbranih odpadkov v čistilni akciji vsako leto zmanjšuje. S tem se kaže, da je sistem odlaganja in zbiranja odpadkov organiziran dobro ter da se dviguje okoljska ozaveščenost občanov in občanov. S čistilno akcijo bomo nadaljevali tudi v prihodnje, predvsem zaradi možnosti ozaveščanja o pomenu čistega okolja.« Zaključek skupinske čistilne akcije z malico je v Mengšu potekal na prostoru Balinarskega kluba Mengeš, na Dobenu pa pri Dobenskem hramu.

Besedilo in foto: Občinska uprava Mengeš

Predstavitev ureditve mestnega središča Mengša sprejeta pozitivno

V četrtek, 19. aprila, je v Osnovni šoli Mengeš potekala javna predstavitev ureditve mestnega središča Mengša. Navzočih je bilo več kot 30 udeležencev, med njimi tudi strokovnjaki s področja arhitekture in urbanizma, ki so pohvalili enotno, celovito urejanje območja. Javno predstavitev je vodil Bogo Ropotar, podžupan Občine Mengeš, ki je po zaključeni predstavitvi povedal: »Zadovoljen sem s predstavitvijo, podanimi predlogi, predvsem pa, da se je predstavitev udeležila tudi stroka in podala kvalitetne predloge in rešitve. Nekateri predlogi so bili vezani že na samo izvedbo. Skrbno jih bomo proučili in v kar največji možni meri vključili v nadaljnje postopke.« Samo idejno zasnovo ureditve mestnega središča je predstavil urbanist Tomaž Schlegl, ki je za posamezna območja pripravil tudi že zelo konkretne rešitve in jih razložil. Udeležence predstavitev je pozdravil tudi Franc Jerič, župan Občine Mengeš: »Idejna zasnova je del naše vizije za nadaljnji razvoj območja. Seveda se bomo za realizacijo odločili skladno s prioriteta, med prvimi bo nivojsko parkirišče, ki sodi v okvir zagotavljanja parkirišč za Športno dvorano Mengeš, nato pa za ureditev tržnice in osrednega dela središča.«

Navzočih je bilo okoli 30 udeležencev, ki so na koncu zanimive predstavitve imeli veliko vprašanj in predlogov

Predstavitev je vodil podžupan Bogo Ropotar (sredina), idejno zasnovo Mengša je predstavil urbanist Tomaž Schlegl (levo), del magistrskega dela iz ureditve jedra pa Domen Gjersek

Na predstavitvi so udeleženci pozitivno sprejeli idejni projekt ureditve mestnega središča Mengeš. Tomaž Schlegl je poleg filma pripravil še skice posameznih območij. S tem je med predstavitvijo pokazal možnost konkretne realizacije predstavljenih rešitev v filmu. Velik del razprave je bil povezan z nivojskim parkiriščem, predstavljenih je bilo več drugih predlogov, za katere pa se je že v razpravi pokazalo, da so nerealni. Tomaž Schlegl je pri tem opozoril: »Z gradnjo dvonivojskega parkirišča ne bomo posegli v razgled, pogled na Gobavico z osrednega trga. Bodo pa dodatna parkirišča in most čez Pšato omogočili, da se Športni park Mengeš oziroma celotno območje med Gobavico in Pšato razbremeni prometa.«

Del javne predstavitve ureditve mestnega središča Mengeš je bila tudi predstavitev Domna Gjergeka, študenta magistrskega študija na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani, ki si je za magistrsko nalogo izbral obnovo Kulturnega doma Mengeš. Predstavil je, kako bi lahko v obnovljen Kulturni dom Mengeš vključili zelene vsebine, kot so knjižni-

ca, tržnica in drugo. Tudi na njegovo predstavitev so bili odzivi pozitivni. Javna predstavitev ureditve mestnega središča Mengša se je zaključila z razpravo in pohvalo, da je s celovitim pogledom lažje urejati oziroma obnavljati posamezna območja ali objekte v predvidenem središču.

Idejni projekt ureditve mestnega središča Mengša je v obliki filma objavljen na povezavi (<https://www.youtube.com/watch?v=L8dkogHomLw>). Povezava na intervju z urbanistom Tomažem Schleglom o idejnem projektu ureditve mestnega središča Mengša (<https://www.mojaobcina.si/menges/novice/tomaz-schlegl-je-predstavil-svoj-pogled-na-izhodišca-za-ureditev-mestnega-sredisca-menges.html>).

Več informacij o ureditvi mestnega središča Mengša je na spletni strani občine <http://www.menges.si/menges-si/prva-stran/ureditev-mestnega-sredisca-mengsa/>

Besedilo: Občinska uprava Mengeš

Foto: E. V.

Občina Mengeš počastila 1. maj, praznik dela, z ročnim postavljanjem mlaja pri Gasilsko godbenem domu Mengeš in s prvomajskim kresom na Gobavici

Že tradicionalno se je za 1. maj, praznik dela, najprej ročno postavil 36 m visok mlaj in dan pred praznikom dela prvomajski kres na Gobavici. Mlaj je postavljen pred Gasilsko godbenem domom Mengeš in je med najvišje ročno postavljene mlaje v Sloveniji.

V četrtek, 26. aprila, so gasilci občine Mengeš, v organizaciji PGD Mengeš in ob pomoči gasilcev PGD Loka pri Mengšu in PGD Topole, tradicionalno ročno postavili mlaj. Tudi letos je mlaj eden izmed najvišje ročno postavljenih mlajev v Sloveniji. Mlaj, s katerim so počastili 1. maj,

praznik dela, sta pomagala postavljati tudi Franc Jerič, župan Občine Mengeš, in Bogo Ropotar, podžupan Občine Mengeš: »Mlaj je bil postavljen v dobri uri. Mengeški gasilci so bili kot vedno učinkoviti, poskrbeli pa so tudi za varnost. Maj bo sedaj stal do občinskega praznika.«

Ekipa, ki je postavljala prvomajski kres na Gobavici

Občina Mengeš je 1. maj, praznik dela, že tradicionalno obeležila tudi s postavitvijo kresa na Gobavici, ki so ga tokrat postavili gasilci PGD Mengeš

Občina Mengeš je 1. maj, praznik dela, že tradicionalno obeležila tudi s postavitvijo kresa na Gobavici, ki so ga tokrat postavili gasilci PGD Mengeš. Udeležence tradicionalnega prvomajskega kresa je uvodoma pozdravila Mengeška godba, ki je naslednji dan obljubila tudi tradicionalno budnico po ulicah Mengša. Tople, skoraj poletne temperature, so na prvomajski kres privabile veliko, predvsem mlajših občanov in občanov. Druženje ob kresu se je zaključilo 1. maja, na praznik dela. Kres pa je ugasnil pod budnim očesom gasilcev PGD Mengeš, ki so vseskozi skrbeli tudi za požarno varnost.

Besedilo in foto: Občinska uprava Mengeš

Referenčna ambulanta v Zdravstveni postaji Mengeš

V mesecu aprilu je v okviru ambulant družinske medicine zdravnic Gabrijele Kovač Mohar in Melanije Nikić Gačeša začela z delom referenčna ambulanta. To pomeni, da se je zdravnicama in srednji medicinski sestri pridružila še diplomirana medicinska sestra, ki dela polovični delovni čas za vsako od ambulant. Naloga diplomirane medicinske sestre je presejanje zdrave populacije in redno spremljanje urejenih kroničnih bolnikov. Zdravnica Melanija Nikić Gačeša je pojasnila odločitev za vzpostavitev referenčne ambulante: »Referenčna ambulanta je dodana vrednost za bolnike, saj si zdravniki lahko vzamemo za bolnike le omejeno količino časa. V referenčni ambulanti pa se lahko pogovorijo z diplomirano medicinsko sestro. Občina Mengeš nam je prijazno prišla naproti in je preuredila potreben prostor v Zdravstveni postaji Mengeš.« Franc Jerič, župan Občine Mengeš, je ob ogledu nove ambulante povedal: »Z veseljem smo preuredili sobo in jo pripravili za novo pomembno pridobitev, referenčno ambulanto.«

V referenčni ambulanti paciente obravnava diplomirana medicinska sestra Katarina Vrtačnik, ki je izkušnje pridobila v referenčni ambulanti v Ljubljani, kjer je bila vse od leta 2012. O svojem delu je povedala: »Naloga diplomirane medicinske sestre v referenčni ambulanti je presejanje zdrave populacije, spremljanje urejenih kroničnih bolnikov, vse z namenom, da bi zagotovili zdravo in kakovostno življenje.«

Presejanje zdrave populacije je pomembno za oceno srčno žilne ogroženosti pacienta. To pomeni, da se ugotavlja ogroženost pacienta, ali obstaja možnost, da bo v prihodnjih letih utrpel katerega od srčno žilnih dogodkov, od katerih sta najresnejša srčni infarkt in možganska kap. Ko diplomirana medicinska sestra odkrije visoko tveganje ali že prisotno kronično bolezen srčno žilnega sistema, pacienta napoti k zdravnici za uvedbo morebitnega zdravljenja. Nato skupaj, zdravica in diplomirana medicinska sestra, vsaka v okviru svojih kompetenc, načrtujeta nadaljnje diagnostične in terapevtske postopke ter ogroženega pacienta tudi spremljata. Hkrati pa se v okviru preventivnega pregleda odkrivajo tudi druge kronične bolezni, npr. arterijska hipertenzija (visok krvni tlak), sladkorna bolezen, astma, bolezen prostate ...

Posebna pridobitev pa je referenčna ambulanta za kronične bolnike, saj se diplomirana medicinska sestra z njimi pogovori o urejenosti bolezni, o zdravljenju in njihovem učinku, o pravilnem načinu jemanja zdravil (posebej pomembno za razpršila pri pljučnih boleznih) in drugo. Pri tem je diplomirana medicinska sestra Katarina Vrtačnik izpostavila: »Obisk referenčne ambulante je za urejene kronične bolnike dodana vrednost, pacient ima še vedno pravico do obiska zdravnika in specialista. Če ugotovimo, da bolezen ni urejena, da

je napredovala, pošljem kroničnega pacienta k pristojni zdravnici.« Referenčna ambulanta, ki je bila urejena v mesecu aprilu, pacientom ambulant družinske medicine zdravnic Gabrijele Kovač Mohar in Melanije Nikić Gačeša ob predhodnem naročilu ponuja pregled krvne slike za maščobe (holesterol) in krvni sladkor, pogovor o življenjskem slogu, o stresu, prehranjevanju, gibanju, razvadah, npr. kajenju, alkoholu ... Paciente diplomirana medicinska sestra lahko napoti tudi na delavnice v Zdravstveno vzgojni center Domžale, npr. Zdravo jem, Gibanje, Spoprijemanje s stresom, Odvajanje od kajenja ... Zdravnica Melanija Nikić Gačeša je pri predstavitvi referenčne ambulante poudarila, da bodo nabor preiskav v prihodnje še razširili.

Besedilo in foto: Občinska uprava Mengeš

V mesecu aprilu je v okviru ambulant družinske medicine zdravnic Gabrijele Kovač Mohar in Melanije Nikić Gačeša začela z delom referenčna ambulanta

Ali znate prepoznati ljudi, ki imajo avtizem?

Med nami so ljudje, ki svoj čas, znanje in energijo posvečajo sočloveku. Med njimi je tudi Nevenka Nakrst z Dobena. Po izobrazbi je univerzitetna diplomirana psihologinja in psihoterapevka transakcijske analize. Je ekspertinja za področje medosebnih odnosov, skupinske dinamike in urejanje vseh vrst zasvojenosti. Z ljudmi, ki imajo avtizem oziroma motnjo avtističnega spektra (MAS), se ukvarja zadnja štiri leta v Stokovnem združenju Aleana. Na različnih področjih socialnega varstva dela že več kot deset let. V zadnjem času je tej specifični motnji posvetila večino svojega časa ter v Domžalah pod okriljem Društva ASPI pomagala vzpostaviti prvi center namenjen mladostnikom in odraslim z avtizmom.

Doma ste z Dobena. Zakaj ste za svoj dom izbrali ravno Dobeno?

Prihajam iz Črnuč, mož pa iz Trzina. Oba sva si želela urediti skupno življenje zunaj mesta. V hribih in v naravi sva od nekdaj iskala stik z naravo in mir. Dobeno nama je bilo od nekdaj všeč in že kot otroka sva si želela živeti tukaj. Ko se je pred štirimi leti ponudila možnost za nakup, nisva potrebovala dolgo časa za razmišljanje.

Živeti v naravi in blizu mesta je danes privilegij. Kaj vam pomeni narava?

Oba z možem imava naravo rada in veliko svojega časa preživiva zunaj. Kolesariva, hribolaziva, smučava. Izjemno dragoceno zame je ta trenutek to, da že domača terasa predstavlja velik stik z naravo. Moje delo poteka večinoma v zaprtih prostorih in v nenehnem stiku z ljudmi. Med zelenjem si napolnim baterije, tako da preživim svoj prosti čas v miru in tišini. In prav na Dobenu se mi čas lahko ustavi.

Na Dobenu živi vse več stalnih prebivalcev. Kako se razumete s sosedi?

Med Dobenci nas je kar nekaj novih priseljenčev in med sabo se dobro razumemo. Z najbližjimi sosedi smo se res tesno povezali. Včasih imam slabo vest, ker so vaščani zelo aktivni pri organiziranju različnih dogodkov, ki se jih z možem praviloma ne udeležujeva. Meni je zadnji dve leti razvijanje programa v Domžalah vzelo ogromno tudi prostega časa in ob prihodu domov navadno hrepenim po samoti in miru.

Sadovi vašega dela so bili izpostavljeni prav v preteklem tednu.

Skupaj s člani Zveze za avtizem in društvom Aspi, ki ima poslovno enoto v Domžalah, smo z našim društvom Aleana, jeseni 2016 začeli razvijati program za mladostnike in odrasle z avtizmom. Zgledovali smo se po programih iz tujine. Od župnije v Domžalah smo preko Slovenske Karitas dobili v uporabo hišo na Stobovski ulici. Prenova je trajala skoraj dve leti, nekaj dela nas še čaka, vendar smo prav v petek imeli tudi uradno odprtje Centra Aspi.

Kakšen je osnovni namen centra?

Podpora osebam z avtizmom in njihovo vključevanje v širšo skupnost. Vzpostavili smo dnevni center, v prihodnje želimo zagotoviti tudi stanovanjsko skupino. Program je namenjen ljudem z aspergerjevim sindromom oziroma visokofunkcionalnim avtizmom. Včasih sta bili avtizem in aspergerjev sindrom dve različni diagnozi, danes pa je več diagnoz združenih pod enotnim poimenovanjem, in sicer motnje avtističnega spektra (MAS). Zaradi lažjega razumevanja simptomatike in

Med zelenjem si napolnim baterije, tako da preživim svoj prosti čas v miru in tišini. In prav na Dobenu se mi čas lahko ustavi.

značilnosti posameznika, se pogosto še vedno pojavljata oba izraza.

Hiša je odprta in v njej se že dogajajo aktivnosti. Koliko je ljudi in kdo so njeni gosti?

K nam prihaja več kot 30 različnih oseb z avtizmom in več kot 50 staršev iz vse Slovenije. Tudi iz Mengša. Smo prvi in edini, ki izvajamo takšen program za mladostnike in odrasle in zato pokrivamo vso Slovenijo. Želimo si, da bi takšni centri zrasli tudi drugod po Sloveniji in bi bili tako za družine bolj dostopni.

Kako financirate program, ki ga izvajate?

Program v največjem deležu sofinancira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Ministrstvo za zdravje financira posamezne dejavnosti preko projekta Zveze NVO za avtizem Slovenije, pridobili pa smo tudi manjša sredstva od Občine Domžale. Vse to je potrditev državnih in lokalnih institucij, da je naš program pomemben in potreben.

Ukvarjate se s sorazmerno redko motnjo. Ali mi lahko razložite, za kaj gre pri avtizmu?

Avtizem je pervazivna razvojna nevrološka motnja oziroma v tujini namesto izraza motnja, uporabljajo izraz stanje. Za avtizem

je značilno, da ima oseba primanjkljaje na področju socialne interakcije in komunikacije ter prisotnost ozkih interesov, ponavljajočih se vedenj, rutin in ritualov. Ker gre za nevrološko stanje, si lahko predstavljamo, da možgani teh oseb delujejo na poseben način. Ker drugače

delujejo možgani, te osebe v celoti delujejo drugače kot običajni ljudje. Razlikujejo se v govoru, razmišljanju, zaznavanju, motoriki.

Kako se takšna motnja izraža v vsakdanjem življenju?

V dnevnem centru v Domžalah obiskovalcem pomagata Teja Oblak in Tina Janežič

Pri odraslih se avtizem lahko kaže, ko ima nekdo težave v komunikaciji z drugimi. Na primer ne razumejo prenesenega pomena, ne prepoznajo metafore »ti si me pa prinesel naokrog«. Zanima jih malo področij, ampak tista izjemno in jim zato lahko posvetijo ogromno časa. Kot zanimivost naj povem, da se predvideva, da sta imela avtizem tudi Einstein, Tesla in menda ga ima tudi Bill Gates. Osebe z avtizmom so lahko na nekem področju zelo sposobne, medtem ko na drugih

področjih sploh niso sposobni funkcionirati oziroma le v omejenem obsegu. Na primer izjemen programer, uspešen v svoji službi, si v trgovini ni sposoben sam nakupiti hrane.

Kje so še lahko njihove omejitve?

Imajo določene senzorične posebnosti, kar pomeni, da so lahko preveč ali premalo občutljivi na dražljaje. Na primer lahko jih zmotijo določen vonj, hrup, dotik. Če so preobremenjeni, postanejo tesnobni,

večja verjetnost, da ga najdemo pri dečkih kot pri deklicah. Drugo mnenje pa je to, da je v enaki meri prisoten tudi pri deklicah, vendar ga lažje spregledamo, ker imajo bolj razvite socialne veščine.

Imamo osebo z avtizmom. Ali in kako ji lahko pomagamo?

Pomaga, če je avtizem prepoznan zgodaj, v otroštvu, ko se posameznik razvija. V tem času je potrebno zagotoviti čim več obravnav, ki bodo spodbujale otrokov razvoj govora, komunikacije, socialnih veščin, empatije, prilagoditvenih spretnosti.

Starejša kot je oseba, več pozornosti je v okviru obravnav in pomoči potrebno usmeriti v okolje, v katerem se oseba nahaja. V določenih segmentih bo ta oseba vedno posebna in drugačna, zato je potrebno prilagoditve zagotoviti prav v njenem okolju. Na primer prilagodimo svojo komunikacijo z osebo, smo jasni in direktni, uporabljamo vizualne opore, urnike, jasno strukturo, ki zagotavlja predvidljivost, zagotovimo dovolj časa, da oseba dokonča neko aktivnost.

Ali zato spreminjamo bolj okolje kot osebo?

Starejša kot je oseba, bolj se pri obravnavah osredotočamo na okolje. Tudi otroka z obravnavami ne spreminjamo, temveč mu pomagamo, da se razvija. Ena od izredno dragocenih oblik pomoči za otroke v vrtcu, osnovni ali srednji šoli je na primer spremljevalec in za starejše asistent.

Po desetih letih dela na področju socialnega varstva ste se začeli ukvarjati z zelo specifičnim področjem. Zakaj?

Življenje samo me je pripeljalo do tega. Delala sem na različnih področjih in srečevala odrasle z MAS. Opazila sem, da so iz obstoječih socialnovarstvenih programov hitro izključeni, ker okolje takšno kot je, za njih ni ustrezno. V nekem obdobju so se po terapevtsko pomoč name začele obračati družine, v katerih je bil prisoten avtizem. Izvajala sem terapije. Udeležila sem se enoletnega podiplomskega izobraževanja s tega področja, da sem pridobila dodatna specializirana znanja. Nato smo skupaj s temi starši začeli razmišljati, da terapije same le niso dovolj. Osebe z avtizmom potrebujejo prilagojeno okolje. In zato smo jim s pomočjo staršev to zagotovili v naši hiši. Povezala sem se z društvom Aspi, ki so ga ustanovili starši otrok z avtizmom. Podprli so nas župnija, starši, lokalna skupnost. S skupnim prostovoljnim delom smo eno leto prenavljali hišo in razvijali program, ki ga danes vodim.

Besedilo in foto: Edvard Vrtačnik

K nam prihaja več kot 30 oseb z avtizmom in več kot 50 staršev iz vse Slovenije. Tudi iz Mengša.

lahko doživijo napad panike. V nekaterih primerih lahko ob nekem zvoku ali drugem motečem dražljaju oseba doživi občutek telesne bolečine. Pogoste so posebnosti pri prehranjevanju. Želijo npr. točno določeno hrano ali barvo hrane. V določenih primerih so zelo rigidni in se ne morejo spremeniti.

Ali njihovo stanje pomeni, da avtisti razmišljajo drugače?

Zagotovo je njihovo razmišljanje popolnoma drugačno od našega in tudi obstaja več različnih teorij o tem. Ena zelo poenostavljena je na primer ta, da je za nas »običajne/ nevrotične« ljudi značilno, da razmišljamo v besedah, osebe z avtizmom pa razmišljajo v slikah.

Ali je to slabo?

Ne, tako razmišljanje ni slabo, je pa drugačno in v našem svetu se oseba z avtizmom težko znajde. Dejstvo je, da ogromno teh ljudi na večini življenjskih področij ne more samostojno funkcionirati. Nekateri imajo

težave tudi pri za nas samoumevnih opravilih, kot je jutranje oblačenje ali umivanje zob.

Koliko je v Sloveniji ljudi z avtizmom?

Točnih podatkov o tem, koliko ljudi ima motnjo avtizma, nimamo. Čeprav bi si zelo želeli, v Sloveniji še nimamo registra oseb z avtizmom. To ni dobro, saj je potem precej enostavno reči, da teh oseb ni ali pa da je motnja redka. Ko sem nazadnje iskala podatke, sem naletela na informacijo iz tujine iz leta 2014. Po teh podatkih naj bi imel vsak 68. otrok avtizem, vsak 41. fantek in vsaka 204. deklica. Torej je petkrat več dečkov.

Torej je večja verjetnost, da se bo z avtizmom rodil fantek kot deklica. Kje so vzroki?

Natančnih vzrokov za avtizem kljub raznim raziskavam še vedno ne poznamo. Verjetno gre za kombinacijo genov in vplivov iz okolja. Glede na razlike med spoloma pa obstajata dve mnenji. Po eni teoriji gre pri avtizmu za skrajno obliko »moških« (razumskih, logičnih, racionalnih) možganov in je zato

PRIMOŽEV VEČER 2018

CERKEV SV. PRIMOŽA IN FELICIJANA
Loka pri Mengšu
SOBOTA, 9. JUNIJ 2018

18.45 PRITRKAVANJE
19.00 SV. MAŠA
20.00 KONCERT S PEVSKO SKUPINO RŽ
GOSTJE: sekstet SONČEK iz Pivke
Program bo povezovala Maruša Loboda.

VABLJENI!

Glasbena šola Domžale Šola s posluhom.

Sprejemni preizkusi za vpis novih učencev za šolsko leto 2018/19 bodo potekali

v petek, 25. maja 2018, od 16. ure dalje in
v soboto, 26. maja 2018, od 9. ure dalje
v prostorih Glasbene šole Domžale (v soboto tudi v prostorih oddelka Mengeš in oddelka Moravče).

Prijava na sprejemne preizkuse bo možna od 3. do 23. maja 2018.

Vljudo vas naprošamo, da v izogib gneči svoje otroke predprijavite:

1. na spletni strani GŠ Domžale (www.gs-domzale.si) preko klika na zavihek **PRJAVA NA SPREJEMNI PREIZKUS**,
ali
2. osebno v tajništvo šole (od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure).

Po opravljeni prijavi na spletni strani boste v roku dveh delovnih dni prejeli natančna navodila z uro in lokacijo sprejemnega izpita.

Celoten razpis z izobraževalnimi programi, instrumenti oziroma predmeti, za katere se bo izvajal pouk ter s pogoji za vpis, bo objavljen na spletni strani Glasbene šole Domžale in na oglasnih deskah Glasbene šole Domžale.

PGV - predšolska glasbena vzgoja (vpisujemo otroke rojene v letu 2013)

GLP - Glasbena pripravnica (vpisujemo otroke rojene v letu 2012)

Vpis za PGV in GLP bo v tajništvu GŠ Domžale, Ljubljanska c. 61, Domžale
4. in 5. junija od 8. do 15. ure.

Otroci, ki se vpisujejo na PGV in GLP ne opravljajo sprejemnega preizkusa. Vpisujemo jih do zapolnitve mest.

Vljudo vabljeni!

ROMAN SKOK S.P. Slamnikarska 5, 1234 MENGEŠ ☎ 01/723 84 64, 041 653 963 ✉ e-mail: elskok@siol.net

ELEKTRO
MEHANIKA
Roman Skok s.p.

Makita

AKUMULATORSKI VRTNI PROGRAM

Trg pred Godbenim domom je bil nabito poln

Med dobrotami je bilo tudi nekaj pridiha orienta

Na stojnici Toma prireditve so postregli z ocvrtim piščancem, praženim krompirjem in lignji na žaru

Prva Kuh'na v Mengšu v tem letu ponovno v presežkih

V soboto, 14. aprila 2018, je na tržnici pred Gasilskim domom Mengeš, potekala prva Kuh'na v Mengšu, menceške melodije okusov in glasbe v letu 2018. Obiskovalci kulinarčne prireditve so zapolnili tržni prostor takoj po odprtju, ob 10. uri, druženje pa se je na sončno soboto in ob zanimivih glasbenih nastopih nadaljevalo vse do 18. ure. Ponudba kulinarčnih dobrot je bila raznolika, na voljo so bile tudi različne sladice. Organizatorji Kuh'ne v Mengšu so bili od podpore Občine Mengeš Turistično društvo Mengeš, Kulturno društvo Mihaelov sejem in Toma prireditve.

Ob 10. uri je vse navzoče najprej pozdravil Bogo Ropotar, podžupan Občine Mengeš: »Vesel sem, da se lahko družimo ob dobri hrani. Še posebej, ker je to idealna priložnost, da se nam predstavijo naši lokalni gostinski ponudniki mogoče tudi malo drugače ter da vam lahko predstavimo tudi našo redno ponudbo na tržnici, ki je vsako soboto med 8. in 11. uro.«

V okviru kratke otvoritve so organizatorji Kuh'ne v Mengšu, menceške melodije okusov in glasbe, ter stalni razstavljalci na trženjskem prostoru Mengeš pripravili posebno presenečenje za Vinka Sitarja, prvega dirigenta menceške godbe veteranov. Za njegovo prijaznost in pripravljenost sodelovati so mu ob njegovem jubileju, v letu 2018 je praznoval 80 let, podarili košaro z darili.

Obiskovalci Kuh'ne v Mengšu, menceške melodije okusov in glasbe, pa so bili navdušeni nad izbiro kulinarčnih specialitet ter nad tekočo organizacijo, saj je bil trženjski prostor urejen tudi v popoldanskih urah, ko ga je obiskalo že več kot 1500 ljudi.

Organizatorji so k sodelovanju na Kuh'ni v Mengšu, menceške melodije okusov in glasbe, povabili priznane gostinske ponudnike iz okolice. Povabilu so se odzvali tako gostinci iz Kamnika, Zdenko Džura z barvitimi hamburgerji, Maher Kaddoura s falaflom in okusi orienta ter Gostilna Pr' Mojci, Mojca Potočnik, s tuhinjsko postrvjo in golažem s polento, iz Mengša pa Toma prireditve z ocvrtim piščancem, praženim krompirjem in lignji na žaru, Turistično društvo Mengeš z nepogrešljivim Mengeškim bizgcem, Turistično društvo Dobeno & Dobenski hram Robert Jankovič s teletino izpod peke ter Jure Starman z dimljenimi rebrci BBQ, pečenimi v smokerju. Izredni okusi in priprava hrane so navdušili obiskovalce.

Veliko pa se jih je odločilo tudi za okusne sladice, od baklave do flancatov, carskega praženca, čokoladnih sladice in sladoleda, ki so jih ponujali Maher Kaddoura, Turistično društvo Mengeš, Popco, Topolovec in La Popsi, Mlakar.

Prevladovala je raznovrstna ponudba mesa

Stoparji so razgreli že tako vroče popoldne

Za kulturni program je na odprtju Kuh'ne v Mengšu, mengeške melodije okusov in glasbe, poskrbela Veteranska godba Mengeš. Nadaljevale pa so glasbene skupine iz Mengša, predstavili so se Harmonikarski orkester KD Mihaelov sejem, Sejmariji – KD Mihaelov sejem, Klub harmonikarjev Stopar in Ansambel ODZIV.

Med stalnimi ponudniki na tržem prostoru so svoje izdelke ponujali Kmetija pri Vazarju, Sadjarstvo Kimovec, Robert Zamljen, Lali, d. o. o., Kmetija Mis, Mesnine Mrčun in Čebelarstvo Pavrič. Obiskovalci Kuh'ne v Mengšu – melodije okusov in glasbe so si z zanimanjem ogledali njihove izdelke in obljubili, da jih obiščejo tudi v prihodnjih sobotah.

Ob zaključku so se organizatorji zahvalili gostinskim ponudnikom, ki so zadovoljni z obiskom in odzivom obiskovalcev zapustili Mengeš z obljubo, da se z veseljem vrnejo. Organizatorji in gostinci ocenjujejo, da je prvo Kuh'no v Mengšu, mengeške melodije okusov in glasbe v letu 2018, obiskalo več kot v lanskem oktobru.

Naslednja bo pred poletjem v soboto, 16. junija, tretja pa jeseni v soboto, 13. oktobra.

Besediloo: Tina Drolc
Foto: EV

Brez večno popularnih hamburgerjev tudi tokrat ni šlo

Za pečene kalamare je bilo zanimanje zelo veliko

Kulinarično ponudbo so dopolnjevali stalni ponudniki dobrot iz okoliških kmetij

Ekipo na stojnici je pod taktirko šefa gostišča Robija Jankoviča pripravila za obiskovalce teletino »izpod peke«

Stojnica Dobenskega hrama in TD Dobeno

Dobeno na Kuh'ni v Mengšu

»... kuh'na v Mengšu je prijetna oblika druženja občanov, ki ga bomo v občini Mengeš podpirali tudi v prihodnje ...,« je lani obljubil mengeški župan Franc Jerič in res je »kuhna« pripravljena na kulinarčne dogodke tudi letos.

Lani je prireditev »melodija okusov in glasbe« na mengeški tržnici zelo uspela, saj so pestra kulinarčna ponudba, vesele melodije glasbenih izvajalcev, pa tudi lepo vreme privabili po oceni organizatorja več kot 2000 ljudi. Na prireditvi je sodelovalo tudi TD Dobeno v izvedbi Dobenskega hrama. Zaradi zelo uspele prireditve, velikega števila obiskovalcev in mnogoterih pohval se je organizator odločil, da letos organizira »kuhno« kar trikrat: aprila, junija in oktobra. Glede na vsebino veselega kulinarčnega dogajanja je tudi letos TD Dobeno predstavilo »Dobenski hram«, ekipa na stojnici je pod taktirko šefa gostišča Robija Jankoviča pripravila za obiskovalce teletino »izpod peke« in brancina na žaru. Stojnica je bila dobro obiskana in ponudba je do popolnosti zadovoljila pričakovanja njenih obiskovalcev. Tudi letošnja pomladna »kuhna v Mengšu«, ki je poleg bogate kulinarčne ponudbe postregla tudi z veselo in pestro glasbeno kuliso, je privabila veliko število obiskovalcev in njihovi veseli obrazi so potrdili, da je prireditev uspela. Pričakovati je, da bo tako tudi na poletni in jesenski prireditvi »melodije okusov in glasbe«.

Besedilo in foto: T. Vidrgar

"Kako vrtnarijo po Evropi"

V sklopu svojih planiranih letnih aktivnosti je turistično društvo Dobeno organiziralo zanimivo hortikulturno predavanje za krajanje z naslovom »Kako vrtnarijo po Evropi«. Predstavitve evropskih vrtnarskih trendov je potekalo na Dobenem, v sredo, 4. aprila, ob 19. uri v posebni sobi turistične kmetije Blaž. Predaval nam je, mednarodno priznani strokovnjak in odgovorni urednik revije »Rože in vrt«, naš sovaščan, gospod Matic Sever.

Izpostavljen je bil poseben odnos prebivalcev do urejanja vrtov in parkov v Veliki Britaniji

Strokovnjak, ki sodi med najbolj priznane slovenske poznavalce trajnic, ki že vrsto let živi na Dobenem, je univerzitetni diplomirani agronom z več kot desetletnimi izkušnjami pri kreiranju in urejanju okrasnih vrtov. V Ljubljani, na Rudniku ima tudi svojo specializirano vrtnarijo za vzgojo trajnic ter dišavnic »trajnice Carniola«.

Kot odlični predavatelj in praktik je cenjen tako doma kot v tujini.

Matic nam je govoril o svojih pogledih in izkušnjah, ki jih je zbral pri svojem delu in potovanjih po raznih evropskih državah. Pobljše nam je predstavil vrtove in vrtnarske trende v Belgiji, na Nizozemskem in v Veliki Britaniji, te drža-

ve imajo precej bolj prijazen in izdelan odnos do hortikulture v primerjavi z našo prakso, vrstijo se različne bolj ali manj specializirane razstave cvetja, ki privabijo veliko obiskovalcev, strokovnjakov in laikov, kjer se družijo, izmenjujejo svoje izkušnje in zamisli o kombinacijah za raznolike terene. Izpostavil je poseben odnos prebivalcev do urejanja vrtov in parkov v Veliki Britaniji, ki v tem pogledu izstopa in je evropska in svetovna velesila.

Na koncu predavanja, ki je pritegnilo precejšnje število obiskovalcev, je Matic nanizal precej koristnih informacij za urejanje cvetličnih in zelenjavnih vrtov ter odgovarjal na praktična vprašanja navzočih poslušalcev.

Ker je pomlad že prišla v našo deželo in je vreme ravno pravšnje za saditev okrasnih rastlin okrog naših domov, je bila tema zelo primerna, pa še Maticevi nasveti nam bodo zelo prav prišli.

Besedilo: Tone Vidrgar

Foto: iz osebnega arhiva predavatelja

Čistilna akcija 2018 na Dobenu

Turistično društvo in vaški odbor Dobeno sta tudi letos med svoje planske aktivnosti za leto 2018, med drugim uvrstila delovno, čistilno akcijo za čisto Dobeno in se tako uspešno vključila v vseobčinsko čistilno akcijo.

Čistilna akcija na Dobenu je potekala 21. aprila, predzadnjo soboto v mesecu, dan, ko se že tradicionalno zaključí občinska čistilna akcija. Na zbornem mestu, na parkirišču turistične kmetije Blaž so se že pred 9. uro začeli zbirati prostovoljci, ki so jim bile razdeljene vreče in rokavice. Že predhodno smo določili območja in organizirali delovne skupine tako, da so nekateri člani že prej odšli na mesto akcije. 32 udeležencem je bil v veliko pomoč Francetov traktor, saj nam je prihranil veliko truda. Lahko se pohvalimo, da smo v treh urah delovne akcije (med 9. in 12. uro) očistili in uredili celotno planirano območje, od mostička v Loki po glavni cesti

(vse ceste po naselju) ter pohodne poti proti razglednemu stolpu na Rašici.

Napolnili smo 9 vreč z različnimi odpadki, odstranili drevesa in veje, ki so drsele na cesto za Dobeno, veje in kamenje s ceste (po sečnji in spravilu lesa) na Sp. Dobeno, uredili stopnice na poti proti vrhu Rašice, očistili pot v dolino Planik, vse tri eko otoke, na enem posadili še manjkajočo živo mejo ... Ni namen naštevanja samohvala, a prav je, da tudi tisti, ki niso bili prisotni, izvedo, kaj smo počeli.

Vsi udeleženci, skupaj z najmlajšimi nas je bilo 32, zaslužimo pohvalo za aktivno udeležbo in izkazano pripadnost našemu kraju,

posebej veseli prisotnost mladih družin, dodatno pohvalo pa še mlademu očku s sinčkom, ki sta se pravkar priselila na Dobeno. Lepo je bilo, kljub zavzetemu delu, videti nasmejane obraze v spontanem druženju. Po končani delovni akciji je bila organizirana topla malica za vse udeležence v Dobenskem hramu, kjer smo še malo pokomentirali naše delo in odnos ljudi do narave. Bili smo soglasni, čistilna akcija, ki je za nami, je uspela! VO in TD Dobeno se zahvaljuje vsem udeležencem čistilne akcije.

Besedilo in foto: T. Vidrgar

6. Pohod ŠD Loka

V soboto, 7. aprila, smo v Športnem društvu Loka znova pripravili pohod iz športnega parka na Rašico, od tam po grebenski poti na Mengeško kočo in nazaj proti Loki, kjer je bil tudi zaključek pohoda. Vreme nam je bilo naklonjeno, kar je tudi vplivalo na dobro udeležbo pohoda, saj se ga je udeležilo več kot 40 pohodnikov. Pohod ŠD Loka je postal tradicionalen, saj ga organiziramo od leta 2011 (dvakrat je žal odpadel zaradi slabega vremena).

Udeležba je vedno večja, saj trasa ni pretežka, vedno pa tudi pohodnikom preskrbimo brezplačno malico.

Tudi letos je pohod potekal brez zapletov, razdaljo pa so zmogli tako najmlajša udeleženka pohoda 11-letna Katja iz Mengša kot tudi najstarejša pohodnika 73-letni Ivan iz Loke ter 74-letna vsakokratna udeleženka Jožica z Dolenjskega. V društvu smo počaščeni, da se pohoda vsako leto (če je le mogoče) udeležita tudi župan France Jerič in podžupan Bogo Ropotar. Tudi v prihodnje se bomo trudili, da se bodo udeleženci našega pohoda prijetno počutili.

Besedilo in foto: Matjaž Anžlovar, za ŠD Loka

Župan in najstarejša pohodnica Joži na cilju

LOKA

Pravljčna dežela Pr`Fartku

Na Gobavici nad Mengšem v gozdičku pri Fartkovi domačiji se nahaja Pravljična dežela. Projekt nastaja in se razvija skupaj v sodelovanju s pisateljem Ivanom Sivcem, ki je res prav posebna oseba, ki verjame v nas in sodelovanje z njim je zelo prijetno. Vsako leto nas tako preseneti z izbiro zgodbe in tematike. Temu primerno se pripravi lesena skulptura in celodnevno dogajanje za najmlajše in njihove družine.

Pravljčna dežela je v sklopu gostinskega lokala Pr`Fartku, ki ga vodi izkušeni gostinec Tomaž Fartek, ki vso energijo, ideje in čas vlaga v razvoj lokala in predvsem tudi v razvoj te čudovite Pravljične dežele na najlepšem kraju. Poleg tega pa se profesionalno ukvarja z mešanjem pijač in je letošnji državni prvak v pripravi aperitivnih koktajlov in dvakratni državni prvak, saj je lovoriko državnega prvaka osvojil tudi v letu 2017. Lokal je del Unicefove varne točke v Mengšu, s številnimi otroškimi igrali v naravni senci gozdička, pod zelenimi krošnjami, in vedno prijazno in z nasmehom, kot nas opisuje tudi naš slogan "Pod zelenimi krošnjami prijazno kot v pravljici".

Leta 2016 na lepo sončno nedeljo, 22. maja, smo uradno odprli Pravljično deželo skupaj z uvodnim govorom pisatelja gospoda Ivana Sivca, ki je glavni idejnik tega projekta in hkrati tudi voditelj pravljíčnega dogajanja na Gobavici. Pri odprtju so sodelovali tudi gospod župan Franc Jerič, predsednica Turističnega društva Mengeš gospa Zorka Požar, slikarka in umetnica gospa Tina Švajger Sivec, ki nam pomaga

pri oblikovanju in izdelavi raznovrstnih reklamnih materialov, in kiparka gospa Helena Rismondo, ki nam izdeluje te čudovite lesene skulpture, za kar porabi tudi kar nekaj časa.

Pri Pravljični deželi Pr`Fartku gre torej že za tradicionalno prireditev, saj jo izvedmo vsako leto, in sicer tretjo nedeljo v mesecu maju, za otroke od 3. do 103. leta, kot pravi Ivan Sivec, za vse, ki so mladi po duši.

Ustvarjanje, predstave, glasba in dobra hrana za vso družino

Vsako leto se dogajanje začne z zbiranjem obiskovalcev v Pravljичni deželi, z iskanjem skritih zakladov v gozdičku okoli Pravljичne dežele, postavitvijo nove skulpture palčka, sledi pravljичna urica idejnika projekta Ivana Sivca, pri kateri otroci tudi ustvarjajo in rišejo, sledi podelitev nagrad, nadaljnje iskanje zaklada, v popoldanskem času pa se izvedejo različne predstavitvene animacijske predstave za otroke in celotne družine, ki popestrijo popoldansko dogajanje. Celodnevno skupno druženje se zaključi s plesom družin. Seveda so čez dan postavljene različne stojnice, kjer so prisotni člani Turističnega društva Mengeš, stojnica z rokodelstvom, stojnica oblikovanja nohtkov, ustvarjanje in poslikava obrazov, in še in še. Vsako leto je prisotna tudi maskota Pingo, ki v vmesnem času zabava najmlajše in otroci lahko tudi barvajo pobarvanke. Na voljo so tudi pravljичni čarobni napitki, vsako leto se otrokom za njihovo

sodelovanje podelijo tudi palačinke, eno leto smo delili sladoled čez cel dan, seveda pa je na tak barvit in živahen dan poskrbljeno tudi za drugo hrano.

V gozdičku Pravljичne dežele smo letos postavili novo leseno hišico, ki bo namenjena za branje pravljичnih uric, za prijetno počutje obiskovalcev pa bomo še uredili okolico. Hvala vsem, ki verjamete v nas in našo zgodbo ter nas podpirate in nam pomagate tako ali drugače.

Za letošnje celodnevno dogajanje je lik pravljичne dežele še majhna skrivnost, kmalu boste izvedeli ... lepo vabljeni torej v nedeljo, 20. maja, da se skupaj podružimo in zabavamo na Pravljичni dan Pr' Fartku. V sodelovanju z Ivanom Sivcem in Družinskim gledališčem Kolenc pripravljamo zanimiv program.

Besedilo: Sabrina Fartek

Foto: Boštjan Jamšek

Franc Lukan praznoval 90-letnico

Franc Lukan, ki je v letu 2018 praznoval 90-letnico, je s svojim igranjem v Mengeški in Veteranski godbi v Mengšu dobro poznan. Njegov oče Franc je bil iz Mengša, mama Marija pa iz Loke pri Mengšu, kjer sta se rodila Franc ml. in njegova sestra. Po njegovem rojstvu je oče, tesar, odšel za pet let v Argentino in ko se je vrnil, so kupili hišo v Mengšu. Pozneje je Franc dobil še dva brata.

Pred petnajstimi leti, takoj ko je bila ustanovljena Veteranska godba, je začel gospod Franc pri 75 letih igrati na boben

Osnovno šolo je Franc Lukan obiskoval v Mengšu in pri desetih letih, pred II. svetovno vojno, se je pridružil gasilskemu naraščaju, danes bi rekli pionirjem gasilcem. Gospod Franc pokaže fotografijo mladih fantov v gasilskih uniformah,

dokolenkah, kratkih hlačah in majicah in pove, da je edini še živeči od fantov s fotografije.

Po vojni ga je v Mengeško godbo povabil kapelnik Lipar, ki ga je tudi naučil igrati instrument, izbrala sta trobento. Gospod Franc

pokaže fotografijo sproščenih mladih fantov tudi iz tega obdobja. Fotografija je bila posneta ob 60-letnici Mengeške godbe, leta 1946. Iz prvih let nastopov z Mengeško godbo so mu v spominu ostali predvsem nastopi na pogrebih, ko so po končani vojni selili grobove padlih na pokopališča. Pozneje pa so igrali ob različnih priložnostih, največkrat na veselicah po Sloveniji, saj takrat ni bilo toliko glasbenih ansamblov kot danes.

Po vojni se je izučil za mizarja. Občasno je pomagal očetu tesarju, prvo zaposlitev pa je dobil v Melodiji Mengeš.

Nato je po odsluženem vojaškem roku srečal ženo Vero prav tako iz Mengša. Vera je dobila zemljo in začela sta zidati hišo, se poročila in dobila prvega sina Milana. Takrat je za nekaj let prekinil z igranjem pri godbi. Hišo sta gradila šest let in nekaj let kasneje se jima je rodil še drugi sin, Branko. Branko je igral pri ansamblu Nagelj, njegova smrt ju je oba z ženo Vero močno zaznamovala. Imata dve vnukinji in enega vnuka, ki je podedoval ljubezen do glasbe.

Pred petnajstimi leti, takoj ko je bila ustanovljena Veteranska godba, je začel gospod Franc pri 75 letih igrati na boben. Z Veteransko godbo so redno nastopali v Mengšu, bližnji okolici in tudi drugod po Sloveniji. Bobne je igral 15 let, vse do 90. leta.

Pred tremi leti, leta 2015, sta z ženo Vero praznovala diamantno poroko. Pred hišo ju čaka za obdelavo že urejen, skoraj pripravljen vrt in seveda skrb za zdravje, ki jima ga želimo še veliko.

Besedilo in foto: Tina Drolc

Likovniki na čistilni akciji

Kot vsako leto smo člani Likovnega društva Mengeš sodelovali na že tradicionalni spomladanski čistilni akciji v občini Mengeš.

Vsi sodelujoči člani društva smo na akciji z velikim veseljem opazili, da se je stanje na območju, ki nam je že nekaj let dodeljeno za čiščenje, zelo izboljšalo. Teren je bil neprimerno čistejši kot pred leti, kar je zelo pohvalno in kaže na napredek v pozitivnem odnosu do narave.

Besedilo: Binca Lomšek
Foto: Lojze Burja

Udeleženci čistilne akcije, manjka le fotograf Lojze Burja

Orientacija z roko v roki

V mesecu aprilu smo taborniki znova združili moči s PGD Mengeš in skupaj izvedli akcijo "Orientacija z roko v roki". Skoraj 30 otrok se je spopadlo z najrazličnejšimi taborniškimi in gasilskimi izzivi, v katerih so mladi gasilci in taborniki nadvse uživali.

Otroci so se podali na orientacijo po Mengšu, v sklopu katere so jih na kontrolnih točkah čakali različni taborniški in gasilski izzivi. Udeleženci so se morali izkazati v vožlanju taborniških in gasilskih vozlov, postavljanju bivaka in prvi pomoči. Vodniki smo pripravili tudi točko, na kateri so se morali spopasti s poligonom, ki je zahteval kar nekaj motoričnih spretnosti. Na koncu proge je tekmovalce čakal še zadnji gasilski izziv, v katerem je bilo treba s pomočjo gasilske cevi zadeti pločevnike. Od vseh aktivnosti smo bili vsi pošteno utrujeni in

si zato privoščili hrenovke, ki smo jih kar sami spekli na žerjavici. Ob koncu akcije nas je čakala še razglasitev najhitrejših ekip, za dobro vzdušje pa so poskrbele tople aprilске temperature. Mengeškimi gasilcem se zahvaljujemo za sodelovanje. Lahko bi rekli, da smo že kar utečena ekipa, zato upamo, da prihodnje leto akcijo ponovimo.

Besedilo in foto: Ela Praznik

Taborniški feštil

V soboto, 21. aprila, je v parku Tivoli v Ljubljani potekal že 22. Taborniški feštil, ki smo se ga udeležili tudi mi. Na to vročo, skoraj že poletno soboto smo taborniki skupaj z vodniki uživali na več kot petdesetih aktivnostih in delavnicah.

Vsako leto v ljubljanskem Tivoliju poteka taborniška prireditev, ki se je člani RUP Mengeš redno udeležujemo. Tudi letos smo svetovni dan Zemlje in svetovni dan tabornikov praznovali v največjem ljubljanskem parku, kamor se nas je odpravilo približno 25 članov. Nekateri so najbolj uživali v vožnji s kanujem, drugi v streljanju z lokom, najmlajša skupina pa je največ časa preživela na delavnici Tačk pomagačk, kjer so morala dekleta dešifrirati morsovo abecedo. Manjkala ni niti točka Slovenske vojske, kjer so otroke namazali z vojaškimi barvami ter stojnica Slovenske policije, na kateri so nam razkazali svoje vozilo in opremo. Na koncu so se nekateri še posladkali z osvežilno kepico sladoleda, kmalu zatem pa smo utrujeni krenili proti domu. Prihodnje leto se zopet vrnemo!

Besedilo in foto: Ela Praznik

Tudi letos smo svetovni dan Zemlje in svetovni dan tabornikov praznovali v največjem ljubljanskem parku

Dobrodošli na blagoslovu motorjev!

AMD Mengeš je tudi letos organiziral blagoslov motorjev, motoristov in motoristk. Blagoslov motornih koles in voznikov je vsakoletni tradicionalni dogodek, na katerem duhovnik na začetku motoristične sezone blagoslovi voznike motornih koles z željo, da bi nova motoristična sezona prinesla predvsem varnost in strpnost. Tovrstni dogodki tudi v svetu potekajo na začetku pomladi oziroma poletnih mesecev.

Dogodek je organiziran že petnajsto leto zapored in je postal tradicionalen

Druženje, varna vožnja in pozitiven pristop do vožnje z motornimi kolesi

Zelo odmevni in razširjeni so v ZDA in po celotni Evropi. Na tovrstnih dogodkih se zberejo vozniki motornih koles, njihovi sopotniki in simpatizerji motociklizma, ki uživajo v družbi enako mislečih. Pri nas smo dogodek organizirali že petnajsto leto zapored in je postal tradicionalen z vedno več udeleženci. Cilj je druženje, varna vožnja in pozitiven pristop do vožnje z motornimi kolesi. Vsekakor pa je dogodek tudi priložnost za izmenjavo mnenj in predvsem druženje. V petek, 20. aprila, ob 17. uri se je zbralo več kot sto motoristov na dvorišču AMD Mengeš. Dogodek je dodatno s svojim programom popestrila Godba veteranov Mengeš. Organizirano smo se v koloni zapeljali pred cerkev sv. Mihaela, kjer je župnik Marko Košir blagoslovil udeležene motorje, voznike in druge prisotne, ter vsem zaželel veliko strpnosti na cestah in veliko varno prevo-

ženih kilometrov. Po opravljenem obredu pred cerkvijo so se udeleženci odpeljali nazaj na dvorišče AMD, kjer so si ob pijači in jedači izmenjali številne izkušnje in dogodivščine s prevoženih poti. Hkrati obveščamo, da se bomo skupaj zapeljali na nekaj krajših izletov, ki so planirane za mesec maj, junij in september.

Besedilo in foto: Boštjan Štampelj

Okvirni datumi izletov: 19. maj, 16. junij, 15. september in 6. oktober.

Točni datumi in morebitne spremembe bomo objavili na družbenih omrežjih.

Vabljeni vsi motoristi in motoristke, da se nam pridružite!!

Bralni večer v Knjižnici Mengeš

Društvo za študije kontemplativnih tradicij je letos organiziralo že četrti bralni večer, na katerem smo brali 123. pismo iz Senekovih Pisem prijatelju Luciliju ter poglobljali razumevanje in razlikovanje med ugodjem (prijetnostjo) in vrlino.

Seneka pravi, kako ni nič težavno, če si tega ne ženeš k srcu, kako ni nič vredno jeze, da si tega le sam ne poslabšaš z jezo in svojo trditev ponazoril s primerom: »Moj pek nima kruha, ima pa ga moj oskrbnik, moj hišnik in zakupnik. To je slab kruh, praviš. Počakaj, postal bo dober. Tudi ta kruh bo lakota spremenila v okusen pšenični kruh, zato ne jejmo prej, preden nam tako ne ukaže lakota. Čakal bom torej in ne bom jedel prej, preden ne bom opazil, da imam dober kruh, ali preden ne bom nehal prezirati slabega.« Sledili smo filozofski miselnosti in se spraševali o zmer-

nosti in srednji meri med ugodjem in vrlino. Pravi, da so najzanesljivejši dokazi brez priprave, če človek ne pogleda težave samo ravnodušno, temveč tudi mirno in hladnokrvno; če se človek ne razvne in ne prepira, če si to, kar bi moral dobiti, sam nadomesti s tem, da ničesar ne pogreša in si reče, da nekaj ne ustreza njegovi navadi, da pa njegovi lastni osebi nič ne manjka. Vprašali smo se, zakaj razlikovati med ugodjem in vrlino in kje najti zglede. Zgled smo najprej sami, če se urimo v srednji meri glede na zdravo človeško pamet in če upoštevamo dobra načela.

Z branjem bomo nadaljevali v ponedeljek, 21. maja, ob 19.30 v Knjižnici Mengeš.

Besedilo: Viktorija Oblak, Društvo za študije kontemplativnih tradicij

»Nihče ne more imeti vsega, česar si poželi, a vsakdo si more ne želeti, česar nima in mora biti vesel tega, kar ima.«

Seneka

Prvomajska budnica AMD Mengeš

Tradicionalni dogodek v občini Mengeš je tudi prvomajska budnica, ki je bila letos izpeljana že šestnajsto leto zapored v organizaciji članov AMD Mengeš. Kresovanju na predvečer prvega maja na Gobavici z repertoarjem skladb Mengeške godbe, v zgodnjih jutranjih urah sledi tradicionalna prvomajska budnica, ki vsako leto zaznamuje praznovanje prvomajskih praznikov v našem kraju.

Zbirno mesto budničarjev je vsako leto dvorišče AMD Mengeš ob 5.40. Sledi jutranja kava za bujenje budničarjev in priprava na vožnjo v koloni. Poleg številnih novih motorjev in avtomobilov je bilo letos med budničarji opaziti tudi redke starodobnike znamke motornih koles Tomos, BMW, Honda, Jawa ter osebnih vozil Zastava 750, Zastava 101, Volkswagen 1300 – hrošč. Organiziran sprevod in vožnjo po načrtani trasi ulic Mengša, Loke pri Mengšu, do Topol in nazaj smo začeli s spremstvom gasilskega vozila PGD, točno ob 6.00 uri. Vožnja in hrupno bujenje je trajalo približno trideset minut. V jutranji budnici smo našli v skupnem številu več kot sto udeleženi koles, motornih koles, štirikolesnikov in osebnih vozil ter okoli 140 udeležencev, kar je za prvomajsko jutro res veliko. Varno in srečno smo tudi tokrat prevozili znano načrtano traso budnice in dogodek zaključili na dvorišču AMD. Po zaključeni vožnji so se vsi udeleženci okrepčali z brezplačno malico, ki je še kako dobrodošla na takšnem dogodku. Na svidenje in na slišanje prihodnje leto.

Besedilo in foto: Boštjan Štampelj

Tudi je bilo letos med budničarji opaziti tudi redke starodobne znamke motornih koles Tomos, BMW, Honda, Jawa ...

Glasno kolono so po Mengšu varno vodili gasilci

Sodelovanje Mladinskega centra Mengeš – AIA s projektom Učenje za življenje

Študentje in študentke, ki v okviru Študentskega inovativnega projekta za družbeno korist, pod okriljem Fakultete za socialno delo, sodelujemo pri projektu socialnega učenja – Učenje za življenje, smo zelo veseli in hvaležni, da so v Mladinskem centru Mengeš – AIA, prepoznali vrednost našega projekta in nam dali možnost uporabe njihovih prostorov za potrebe izvajanja naših aktivnosti.

Projekt socialnega učenja, pod okriljem Centra za socialno delo Domžale v občinah Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče, zagotavlja otrokom, ki prihajajo iz družin z mnogimi izzivi, laičnega sodelavca, ki otroku zagotavlja učno pomoč, druženje, pogovor in učenje socialnih veščin. Ker se pri našem projektu velikokrat obračamo na ra-

zna podjetja, združenja, občine ali sponzorje in ker le malokrat naletimo na nekoga, ki bi nam prisluhnil in bi bil pripravljen sodelovati s projektom, ki deluje izključno v korist otrokom, toliko bolj cenimo in smo veseli vsake najmanjše oblike sodelovanja in pomoči. Mladinskemu centru Mengeš se tako zahvaljujemo za podporo in pomoč, ki jo bomo z

veseljem izkoristili! Vsi tisti, ki bi vas tudi zanimalo sodelovanje, lahko več preberete na spletni strani CSD Domžale, ali kontaktirate vodjo projekta Veroniko Rajk na njen elektronski naslov: veronika.rajk@gov.si.

Besedilo: Katarina Zagorac

Tomaž Schlegl je predstavil svoj pogled na izhodišča za ureditev mestnega središča Mengša

Občina Mengeš je v letu 2017 pristopila k projektu ureditve novega mestnega središča naselja in občine Mengeš. Skupaj z urbanistom Tomažem Schleglom so za predstavitev pripravili izhodišča, ki vključujejo obstoječe objekte, Športni park Mengeš, Osnovno šolo Mengeš, Športno dvorano Mengeš, Staretov grad, Oranžerijo in druge objekte ter zelene površine. Kot najprimernejša lokacija za vzpostavitev centra je bil predlagan predel v neposredni bližini stavbe Občinske uprave Mengeš. V tem predelu bi uredili prostor za tržnico, parkirišče v dveh nivojih, knjižnico, mestni vodnjak, javne sanitarije in druge prostore za izvajanje vsebin in dogodkov v občini. S Tomažem Schleglom smo se pogovarjali o pomenu mestnega središča in kateri elementi so pomembni v občini Mengeš.

"K sodelovanju so me povabili po priporočilu stroke. Vendar to, kar smo pripravili, je le idejni urbanistični predlog," pravi Tomaž Schlegl

V filmu, ki ste ga pripravili, ste izpostavili, da je Mengeš že imel središče. Kaj vam na splošno pomeni mestno središče?

Mengeš se v vseh javnih objavah pojavlja kot naselje, celo na uradni spletni strani občine se ga ne omenja kot mesto. Naselje pa hitro povežemo s spalnim naseljem, ki ponuja zgolj osnovne funkcije, kot so pošta, banka, živilske trgovine ... Ne ponuja pa tistih mestotvornih funkcij, ki prebivalca postavljajo v vlogo meščana, ko čuti pripadnost do svojega kraja. Mengeš je po številu prebivalcev že zdavnaj prerasel naselje in bi lahko postal mesto.

Katere elemente mora imeti mestno središče, da ga kot središče prepoznajo tudi ljudje?

Najlažje to ponazorim s primerjavo. V stanovanju lahko bivamo, ko imamo kuhinjo, spalnico in kopalnico. Ko vključimo še dnevno sobo, pa dobimo prostor za druženje; prostor, kjer poklepetamo z družinskimi člani, prijatelji, se igramo, beremo, uživamo ... Kakovost bivanja se močno izboljša. Stanovanje postane dom.

Mestno središče je kot dnevna soba v stanovanju, je prostor za druženje občanov, za

kakovostno preživljanje prostega časa; tu se izoblikuje lokalna skupnost. Občanu prijazno mestno središče vsebuje prostor za kulturne prireditve; prostor za kvalitetno knjižnico, katere velikost je usklajena s številom prebivalcev. Knjižnice danes niso namenjene samo izposoji knjig. Tu so prostori za druženje, srečanja, izobraževanje; tu potekajo razna predavanja, predstavitve knjig, posveti, celo manjši koncerti. Po svoji družbeni vlogi se vse bolj približujejo nekdanjim čitalnicam. Značilnost mestnega središča je osrednji trg, ki ni namenjen parkiranju, ampak občanu. Tu je pokrita tržnica, večnamenska mestna loggia; lokali, ki imajo svoje gostinske vrtove na trgu. Vse to so mestotvorni elementi, ki naselju dajejo dodano vrednost in ga spreminjajo v mesto.

Ali ste v občini Mengeš zaznali kakšne posebnosti?

Za mene osebno ima Mengeš dve posebnosti, ki imata konkurenčno prednost pred drugimi slovenskimi mesti: simbolno in prostorsko. Simbolna posebnost je povezana z glasbo. Po vsej Sloveniji in tudi drugje, Mengeš velja za glasbeno mesto. Vendar pa se v tej smeri premalo načrtno gradi, da bi se ta identiteta

razvijala naprej, da bi ta sloves kontinuirano rasel in se utrjeval.

Prostorska posebnost pa je obsežen park med Gobavico in Pšato. Ta park v sebi nosi velike potencialne, da postane mengeški genius loci (značilnost kraja) in ga je potrebno v največji meri ohraniti. Prav zato se je oblikoval predlog za dvonivojsko parkirišče ob kulturnem domu, da bi se predel ob osnovni šoli kar se da razbremenil prometa. Z dodatnim mostom čez Pšato bi za prihajajočo Športno dvorano Mengeš tako zagotovili tudi dovolj parkirnih prostorov. K parku sodi tudi Oranžerija, katere čudoviti neobarokni vrtovi so se z gradnjo telovadnice prepolovili. Tako spomeniško varstvo kot arhitekturna stroka si prizadevamo za njegovo rekonstrukcijo.

Morfološko gledano pa je Mengeš grajen dokaj stihijsko, nenačrtno. Na primer, če pogledamo Slovensko cesto, imamo na eni strani pritlične hiše, na drugi pa konglomerat večnadstropnih objektov, celo mini stolpnice. Tu bo potrebno veliko naporov, predvsem pa časa, da bo ulica dobila usklajeno podobo.

Glede na objekte v prostoru se zdi skoraj nemogoče, da bi lahko toliko vsebin vključili v prostor.

V območju, ki smo ga obdelovali in je opredeljeno kot mestno središče pravzaprav ni nobene novogradnje, razen montažnega dvonivojskega parkirišča. Zgornja etaža je odprta in parkirišče je visoko le dobre tri metre. S tako majhno višino ne bi okrnili nobene vedute.

Idealen prostor za izgradnjo nove knjižnice je obstoječa ravna streha nad avlo Kulturnega doma. Celoten novo pridobljen prostor bi obsegal tri površine današnje knjižnice.

Tržnico pa bi postavili namesto današnjih provizoričnih pokritih parkirišč na severni strani Kulturnega doma. Tu bi se postavila mestna loža (loggia), ki je eden od mestotvornih arhitekturnih elementov, pod katerim se lahko odvijajo različne dejavnosti in prireditve.

Ali so v načrtovanje vključeni tudi sedanji prostori knjižnice?

V prostorih današnje knjižnice je predvidena glavna mestna galerija, katere program je po-

memben del mestnega središča. To je tako v lokalnem kot kulturno turističnem smislu dejavnost, ki bi jo težko umestili zunaj centra mesta. Galerija lahko postane ena od razpoznavnih kulturnih točk mesta in občine, tako kot je to galerija v Slovenj Gradcu ali pa Pilonova galerija v Ajdovščini.

Če se ozreva malo nazaj, lahko ugotoviva, da praktično nismo pozidali niti enega kvadratnega metra zemljišča, pa vendar smo vzpostavili že veliko mestotvornih vsebin.

Prav tako bi lahko v občinski stavbi »Slamnik« s spremembo naklona strehe z 22 na 45 stopinj pridobili prostore za različne družbeno koristne vsebine, kot so ateljeji, prostori raznih društev in podobno.

Kako pa je z vsebinami, ki so že v obstoječih objektih?

Vsebine, ki so v obstoječih objektih se ne spreminjajo, vse ostane, dodali smo le tiste programe, ki jih mesto potrebuje. Naj pa poudarim, da je Mengeš premajhno mesto, da bi bile lahko mestotvorne vsebine razpršene po celotnem Mengšu.

Ali bi želeli izpostaviti še kaj? Zakaj ste v predstavitvi prostor pred šolo poimenovali

šolski trg, pred športno dvorano športni trg in podobno tudi drugje?

To je pomembno za krajane, prebivalce, da se identificirajo s konkretno lokacijo, pa tudi lažje je, če rečemo: »Se dobimo na šolskem trgu,« kot pa da opisujemo neko nepoimenovano lokacijo. Sicer pa je poimenovanje določenih mestnih predelov domena lokalne skupnosti. To je le predlog.

Kaj pa druge vsebine, glede na priseljevanje se bodo v prihodnje najverjetneje pojavile potrebe po novi šoli in vrtcu?

Menim, da na tem prostoru, ki sva ga sedaj opisala in je opredeljeno v predstavitvenem filmu, ni prostora za tovrstne dejavnosti. Pri prostorski analizi, ki smo jo opravili, pa se je pokazalo nekaj primernejših lokacij v širšem krogu.

Zakaj ste se odločili za predstavitev v obliki filma?

Prebivalci so navajeni na videz parkirišča med kulturnim domom in Slamnikom, zato bi bil prikaz povsem novega trga samo s slikami nekoliko begajoč. Marsikdo bi se vprašal: »Kje pa je to?«, saj gre za povsem drug ambient. Kompleksnejše urbane predele se

veliko bolj nazorno prikaže z animacijo kot pa s slikami. Preko filma gledalec dobi boljšo prostorsko predstavo.

Pri predstavitvi na Občanskem svetu Občine Mengeš se je pojavilo tudi vprašanje, zakaj ni bilo javnega natečaja in kako ste bili izbrani za pripravo dokumenta.

Na občini so si že pred časom začeli zastavljati vprašanje, kakšna bo zgodba Mengša, ko bo tranzitni promet potekal po obvoznici, Slovenska cesta pa bo postala lokalna cesta. Po priporočilu stroke so me povabili k sodelovanju. Vendar to, kar smo pripravili, je le idejni urbanistični predlog. Zdaj ga je treba predstaviti krajanom in prebivalcem Mengša, zbirati pripombe in dopolnitve, jih strokovno ovrednotiti in vključiti v predlog. Dokončno usklajen predlog mora potem sprejeti občinski svet in temu bi lahko rekli vizija mesta Mengeš. Šele potem se začnejo strateške aktivnosti, kot so natečaji in razpisi, saj so cilji jasni.

Izhodišča so bila predstavljena v obliki filma, ki je objavljen na spodnji povezavi.

Besedilo in foto: Tina Drolc

Foto: E. V.

NAPOVEDNIK AIA - Mladinski center Mengeš: od MAJA 2018 →

MLADINC bo odprt od 17.00 do 22.00 od pon. do pet., v sob. in ned. pa glede na dogodke

Več info na: fb drustvo aia, drustvo.aia@gmail.com, T: 070-732-070

KAJ SE DOGAJA

- * SMISEL ŽIVLJENJA IN IZVOR TRPLJENJA, v sredo, 16. 5. 2018, ob 18.00, v Mladincu (Zoran Vadopija)
- * ODPRTO STREET DANCE TEKMOVANJE PLEŠ', v soboto, 19. 5. 2018, ob 12.00, v ŠD Partizan (Sanja Tomšič)
- * Zanimivo popotovanje MALEZIJA, v sredo, 23. 5. 2018, ob 18.00, v Mladincu (Nina Zalaznik)
- * ZAUPANJE - KAKO IN KOMU ZAUPATI, v sredo, 30. 5. 2018, ob 18.30, v Mladincu (Andrej Pešec)
- * Zanimivo popotovanje - LAPONSKA, v sredo, 6. 6. 2018, ob 18.00, v Mladincu (Agata Štular)
- * UMETNOST ODNOSOV - PAKET LJUBEZNI, v sredo, 13. 6. 2018, ob 19.00, v Mladincu (Blaž Mihelič)

PLES IN VADBA

- * HIP HOP, pionirska skupina, v torek in četrtek, od 18.00 do 19.00; mladinska skupina, v torek in četrtek, od 19.00 do 20.00; članska skupina, v torek in četrtek, od 20.00 do 21.00; hip hop urice za mlajše (predšolske), ob četrtek, od 17.00 do 18.00, v prostorih Mladinskega centra (Sanja Tomšič)
- * PILATES ZA MLADE NOSEČNICE, po dogovoru, prijava na drustvo.aia@gmail.com, v prostorih Mladinca (Sanja Tomšič)
- * PILATES, ob torkih, od 17.00 do 18.00, v prostorih Mladinca (Sanja Tomšič)

UČENJE IN SVETOVANJE

- * BREZPLAČNA UČNA POMOČ, ob ponedeljkih, od 16.00 do 21.00 (ali termin po dogovoru), za mlade od 10. leta dalje, dijake in študente, v Mladincu (Rok Resnik)
- * BREZPLAČNA SVETOVALNICA ZA MLADE, anonimno, info in prijave na aia.svetovalnica@gmail.com, enkratni razgovor ali cikel 12 srečanj, v Mladincu (Urška Vahtar, praktikantka transakcijske analize pri dr. Milivojevič, trenerka (sport mental))
- * TEČAJ ANGLEŠČINE, v ponedeljek od 17.15 do 18.45 (2. in 3. razred), v prostorih MC (Vanja Vojvodič)

ANIMACIJE

- * ROJSTNODNEVNE ZABAVE ZA VAŠE OTROKE IN NJIHOVE PRIJATELJE, v soboto in v nedeljo, 10.00 do 13.00 ali 13.30 do 16.30, ali po dogovoru, izkušeni animatorji poskrbijo za prijetno in igrivo vzdušje, v prostorih Mladinskega centra (Sanja Tomšič)

Predavanje v Mladincu: Si želite več svobode, manj stresa in skrbi?

Če se tudi vi vsak mesec primete za glavo in iščete načine, kako izboljšati svoje finančno stanje in spremeniti dnevni pogled v denarnico ali na bančni račun, ste zamudili predavanje Prebudite finančnega genija v sebi, ki je potekalo v sredo, 28. marca, v Mladinskem centru AIA v Mengšu.

Petra Žagar, finančna mentorica

Na predavanju smo pogledali, kaj vse vpliva na naše finančne tokove in kako lahko z modrimi koraki in majhnimi spremembami začnemo graditi svoje novo finančno stanje in sanje. Spoznali smo, kako pomembna je naša notranja naravnost, ki zajema našo denarno miselnost in miselnost uspešnih ljudi, zavest obilja in naš odnos do denarja. Kot tudi pogled na denar in kolikšen pomen pripisujemo denarju v svojem življenju.

Spoznali pa smo tudi korake, ki nam lahko pomagajo do dodatne pokojnine, za katero enostavno moramo sami še pravočasno poskrbeti, če ne želimo živeti v revščini ali delati do konca svojega življenja, saj država ne bo poskrbela zanjo. Da je res tako, pričajo demografski podatki. Vsi ti koraki pa nas, če jih upoštevamo, lahko pripeljejo tudi do finančne svobode.

Pri tem je izrednega pomena to, da vsak mesec plačamo najprej sebi. To pomeni, da takoj, ko prejmemo plačo ali kakršnokoli nakazilo na bančni račun, nakažemo 10 odstotkov vseh svojih mesečnih prihodkov na varčevalni račun, ki ga odpremo na banki prav za ta namen, ali pa jih damo v poseben lonček, na katerega napišemo "za finančno svobodo". Tako kot to naredi vsak pameten kmet: 10 odstotkov semen da na stran za prihodnjo sezono.

Ko se nabere dovolj privarčevanih sredstev, jih investiramo v dolgoročne naložbe, ki nosijo donose v povprečju med 8 in 9 odstotkov letno. Zato s prihranki nikoli dolgoročno ne varčujemo na banki, v sefu, v hranilniku ali v "štumfu", saj tam zaradi letne inflacije denar izgublja na svoji vrednosti.

Ključni koncept pri dolgoročnem investiranju, ki nam lahko pomaga ustvariti dodatno pokojnino kot tudi finančno svobodo, pa je obrestno obrestni račun, za katerega je že Albert Einstein rekel, da je osmo čudo sveta. In tisti, ki ga bo uporabljal, mu bo služil. Tisti, ki ga ne bo uporabljal, ga bo pa plačeval.

Med dolgoročne naložbe, ki naj bi nam zagotovile dodatno pokojnino, pa zagotovo ne sodijo naložbena življenjska zavarovanja, v katera vlaga svoja sredstva večina ljudi. Kot tudi ne naložbe v podobne finančne produkte, kjer ima finančna industrija veliko večje

koristi, kot jih imajo ljudje, ki vlagajo vanje. Na predavanju je bilo pojasnjeno, zakaj v takšne produkte ne vlagamo svojih sredstev in kam je priporočljivo vlagati, kdaj in zakaj.

Ker pa veliko ljudi enostavno ne zna in ne zmore dati vsak mesec na stran 10 odstotkov vseh svojih dohodkov, smo na predavanju spoznali, da nam lahko pri tem pomaga vodenje proračuna. Če vsak mesec vodimo vse svoje prihodke in odhodke, kaj hitro ugotovimo, kakšne so naše nakupovalne navade, koliko zapravimo, koliko lahko privarčujemo in koliko lahko investiramo. Pri tem pa nam lahko pomagajo tudi različne aplikacije, ki si jih lahko naložimo na pametne telefone.

Kot tudi to, da spremenimo svoje nakupovalne navade: v trgovino se podajmo samo enkrat na teden, nakupujemo vedno s seznamom v roki, postopoma ukinimo bančne in kreditne kartice in predvsem nakupujemo bolj zavestno in prisotno. Postopoma se znebimo limitov in kreditov in dobesedno zaživimo svobodno življenje.

Kajti, denar imamo lahko na dva načina: da imamo mi kontrolo nad njim ali pa ima denar kontrolo nad nami. In še na dva načina: da delamo mi za denar ali da dela on za nas. To pa pomeni, da ustvarjamo iz aktivnih prihodkov, za katere moramo vsak dan trdo delati, pasivne prihodke, za katere ni treba delati.

Pasivni prihodki pa so na neki način tudi pokojnina. A vprašanje je, kako bomo z njo v prihodnosti živeli, ali še bolje, ali bomo z njo sploh preživeli. Zato pa je tako zelo nujno, da pridobimo znanje, ki ga nikoli nismo dobili niti v šoli, niti na fakulteti, niti doma.

Znanje o finančni pismenosti je prvi korak na poti do finančne neodvisnosti in svobode ter za življenje brez (finančnega) stresa in skrbi. In vsak evro, ki ga vložimo v svoje znanje, se nam nekajkrat povrne. Če vas zanima, kje in kako do širšega spektra znanja z denarnega področja, ki vam lahko pomaga do boljšega, lepšega in bolj kakovostnega življenja, ste toplo vabljeni na spletno stran www.petrাজার.com.

Besedilo: Petra Žagar
Foto: Brane Tomšič

Predavanje: Kako biti dober, a ne naiven

Dobrota je sirota. »Narod je »žleht«,« radi sklenejo nekateri, kar pa seveda ni res. Pred leti me je fant na postaji prosil, ali mu lahko dam nekaj denarja, saj ni imel dovolj za vlak v Kranjsko Goro. Sam sem mu brez razmišljanja dal nekaj evrov, ko pa sem pozneje med vožnjo domov razmišljal o vsem, kar sem čez dan počel, mi je prišlo na misel: »Čakaj malo, vlak ... Kranjska Gora ..., saj vlak v Kranjsko Goro niti ne vozi.« Čeprav sem imel občutek, da sem dober kot kruh, sem izpadel naiven. Zelo. Podobno, kot smo deležni dividend pri izplačilu dobrih (in slabih) naložb, s svojimi odločitvami in deli stalno oblikujemo svojo nadaljnjo usodo. Zato je zelo pomembno razumeti, kako biti zares dober. V tem primeru sem gotovo bil deležen neprijetne posledice, saj sem s svojo »investicijo« najverjetneje sofinanciral nakup alkohola ali drog.

Andrej Pešec, "Kako biti dober, a ne naiven"

Večina ljudi je dobrih, a žal ni dovolj zavest, kako pomembno je v vsaki situaciji delovati ustrezno glede na kraj, čas in okoliščine. Dobrota postane sirota, ko dobrote ne izražamo na pravi način, glede na posamezno situacijo, ali pa če za to, kar delamo ali damo, pričakujemo takšno ali drugačno povračilo. Če nekomu nekaj daš, v zameno pa pričakuješ povračilo, to ni več darilo, dobrota, temveč posojilo – biznis. Tudi mir pride, ko dojameš, da v nobenem odnosu ni popolne recipročnosti, v življenju vedno vsak dobi toliko, kolikor mu pripada.

Izjemno znanje, ki me še naprej iz dneva v dan fascinira, je, kako biti zares dober v odnosu s partnerjem, otrokom, starši ... Sam temu rečem fizika medsebojnih odnosov. V teh odnosih veljajo enako natančni zakoni kot v matematiki in fiziki. Številni starši otroke vztrajno razvajajo, omogočajo jim razne sodobne igre in dobrine, ne vedo pa, da je pretirano razvajanje otrok ena od sodobnih oblik zlorabe otrok. Otroci

ne potrebujejo vašega denarja in neskončnih daril, potrebujejo predvsem dober zgled, pozornost in razumevanje. Podobno se številne ženske (in moški) razdajajo v odnosih, a to počnejo bodisi na napačen način ali pa z napačnimi ljudmi. Vedno preverite tudi, kakšna načela in vrednote ima sogovornik oz. kdorkoli, s komer imate opravka, saj si do nekoga lahko dober preprosto tako, da se ga/je izogibaš in mu iz varne razdalje želiš vse boljše.

Navezanost na rezultate tega, kar delamo, je eden izmed najpogostejših vzrokov za to, da radi povzamemo takšne neresnice, kot je naslov tega članka. Preprosto rečeno, naša dolžnost se je truditi in svoje dolžnosti opravljati, pri tem pa ne smemo biti odvisni od rezultatov tega, kar delamo. Se pravi treba je otroke, sorodnike in vse druge imeti rad, čeprav nam oni tega niti ne vračajo. Kako pa to storiti? Pomoč ljudi, literature in modrosti, ki so ti lahko pri tem v pomoč. Naredi pa še en korak v smer prave brez-pogojne ljubezni in dobrote. Presenečen boš, v tem je tudi ključ svobode. Daj človeku kruh, nahranil si ga za en dan, nauči ga peči kruh, nahranil si ga za sto let. Nauči človeka, da zna inteligentno doprinesiti k življenju drugih, nahranil si ga za vedno. Največ, kar lahko daš drugim, je, da jih opolnomočiš za to, da znajo pomagati tako sami sebi kot drugim. Ljudje, ki vedno in povsod inteligentno skrbijo za druge, so najsrečnejši. Če boš dober, ne boš prevaran. Prevaran boš, če boš naiven. Če pa boš zares dober, boš preskrbljen v vseh pogledih.

Besedilo: Andrej Pešec, Znanje za življenje

Foto: Brane Tomšič

Tečaj za prostovoljce

V sklopu Lokalnih akcijskih skupin LAS za mesto in vas in s sofinanciranjem Republike Slovenije in Evropske unije iz Evropskega sklada za regionalni razvoj smo v naseljih Mengeš, Vodice, Trzin, Moste in Komenda v mesecu aprilu začeli z izvajanjem projekta Krekovo središče. Nosilec projekta je Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje, partner pri izvajanju pa je Zavod Medgeneracijsko središče Komenda.

Namen projekta je povečati socialno vključenost vseh prebivalcev v lokalno okolje, spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja in kakovostnega aktivnega staranja.

V okviru tega projekta vas, spoštovane občanke in spoštovani občani občine Mengeš, vabimo na informativno srečanje s prof. dr. Jožetom Ramovšem, predstojnikom Inštituta Antona Trstenjaka, o brezplačnem tečaju za prostovoljce – voditelje medgeneracijskih skupin za kakovostno staranje v Komendo, na Glavarjevo cesto 104 (Glavarjeva bolnica), v sredo, 23. maja, ob 17. uri.

Življenje je kakovostno, če ima človek poskrbljeno za svoje materialne potrebe in če živi v lepih medčloveških odnosih. Življenje v urejenem medčloveškem sožitju je največ, kar imamo, zato se nam splača potruditi, da je lepo in kakovostno.

Nihče si ne more narediti lepega življenja sam, brez pomoči drugih. Še v najboljših srednjih letih ne, kaj šele v otroštvu ali na starost. Najboljša naložba v življenju je medsebojna pomoč med generacijami; če kje, velja pri tem, da se v življenju vse dobro in vse nespametno človeku vrača in plača. V tradicionalni družbi so bile mlada, srednja in tretja generacija med seboj tesno povezane v družini in soseski. V današnjih življenjskih razmerah so mlajši in starejši med seboj oddaljeni, da se skoraj ne poznajo, zato se

nabirajo predsodki drugih proti drugim. Prepad med generacijami povzroča usodne izgube vsem: najstarejšemu upokojskemu rodu, srednji generaciji zaposlenih in mladim, ki se pripravljajo na samostojno življenje.

V prihodnjih desetletjih bo dvakrat več starih ljudi, kot jih je danes. Ljudje srednje generacije moramo v naših skupnostih zdaj oblikovati boljše odnose med generacijami in dobre pogoje za staranje, sicer bomo za generacijo naših otrok prehudo breme. Tudi vsak sam se mora pripraviti na lepo starost. Pri medgeneracijskem prostovoljskem druženju smo starejši in mlajši drug drugemu učitelji in drug pri drugem učenci za kakovostno življenje in lepo medčloveško sožitje; pa tudi za smiselno staranje, saj se staramo od rojstva do smrti z isto hitrostjo. Življenjske naloge v mladih letih, v srednjih letih in v starosti je mogoče dobro opraviti samo v solidarnem sožitju vseh treh generacij.

V goščavi in naglici današnjih razmer se je treba lepega sožitja zavestno učiti in naučiti, enako kakor vožnje z avtom v gostem in hitrem prometu. Ena tedenska ura prostovoljskega medgeneracijskega druženja, za katerega se človek usposobi, je najhitrejša in najcenejša šola za lepše medčloveško sožitje.

Besedilo: Viktorija Drolec, za projekt Krekovo središče

Reorganizacija centrov za socialno delo: Na teren, bližje k ljudem

Socialna problematika, stiske in težave ljudi zahtevajo strokovno, hitro in učinkovito pomoč ter podporo v okviru javne službe. Za primerno obravnavo vse zahtevnejših potreb potrebujemo sodoben, strokoven in učinkovit sistem socialnega varstva. Z reorganizacijo centrov za socialno delo želimo odpraviti slabosti in pomanjkljivosti trenutne ureditve. Reorganizacija vključuje tri spremembe: uvedbo informativnega izračuna, socialno aktivacijo in novo organizacijsko strukturo. Z reorganizacijo uvajamo rešitve, ki prinašajo predvsem koristi uporabnikom storitev centrov za socialno delo po vsej Sloveniji.

Z informativnim izračunom bodo postopki bolj pregledni, z opustitvijo obveznosti vsakoletnega obnavljanja letnih pravic pa tudi enostavnejši.

Z reorganizacijo se uvaja novost: informativni izračun, ki bo povečal transparentnost odločanja o pravicah iz javnih sredstev. Tako bodo upravičenci do pravic in subvencij že pred koncem postopka obveščeni o podatkih, s katerimi razpolaga center za socialno delo (zlasti premoženjski položaj družine in izpolnjevanje pogojev) in nameravano odločitvijo (višina pravice/subvencije in obdobje upravičenosti). Informativni izračun bo veljal kot začasna odločitev centra za socialno delo, ki bo, če se uporabnik z njo strinja, avtomatsko postala končna odločba. V primeru, da uporabnik na informativni izračun poda ugovor, bo izračun pregledala pristojna služba centra za socialno delo in izdala odločbo. Informativni izračun bo v uporabi pri vseh pravicah iz javnih sredstev. Pri vseh letnih pravicah iz javnih sredstev (otroški dodatek, subvencija vrtca, malice, kosila, državna štipendija), pa se bodo informativni izračuni izdajali avtomatično, enkrat letno. Tako bo uporabnik dolžan podati vlogo samo za prvo uveljavljanje pravice (npr. ob rojstvu otroka), potem pa bo sistem avtomatično enkrat letno preveril izpolnjevanje pogojev za nadaljnje prejemanje pravice. Obdelava podatkov bo avtomatizirana, kar pomeni, da bodo strokovni delavci bistveno razbremenjeni administrativnega dela.

Centri za socialno delo bodo informativne izračune začeli izdajati 1. 1. 2019. 1. 1. 2019 je tudi presečni datum, ko strankam za nadaljnje prejemanje letne pravice ne bo več potrebno oddajati vlog, ampak bo center za socialno delo sam po uradni dolžnosti izvedel postopek preverjanja tistih letnih pravic, ki se iztečejo v konkretnem mesecu. S 1. 9. 2019 pa bodo centri za socialno delo prešli na masovno izvajanje avtomatičnega informativnega izračuna za vse prejemnike/družine z odobrenimi letnimi pravicami, kar prinaša popolno avtomatično podaljševanje letnih pravic enkrat letno v jesenskem času.

Socialna aktivacija bo izboljšala skrb za dolgotrajno brezposelne

Projekt socialne aktivacije predstavlja celovit pristop, ki naslavlja problematiko dolgotrajno brezposelnih oseb in dolgotrajnih prejemnikov denarne socialne pomoči. Namen socialne aktivacije je prepoznavanje, usmerjanje, motiviranje vključevanje ter spremljanje v socialno aktivacijo vključenih oseb. Poleg tega je namen tudi podpreti vključene v socialno aktivacijo pri njihovi reaktivaciji, integraciji v različne družbene sisteme ter posledično ponovno vključiti na primarni, sekundarni in terciarni trg dela.

Z vzpostavitvijo celovitega sistema socialne aktivacije bo projekt prispeval k večji socialni vključenosti in zmanjšanju tveganja revščine prejemnikov denarne socialne pomoči in drugih izključenih oseb ter h krepitvi moči in kompetenc socialno izključenih oseb. V programe socialne aktivacije se bo v letih 2017 in 2018 vključilo 5.200 dolgotrajno brezposelnih oseb in dolgotrajnih prejemnikov denarnih socialnih pomoči, v vseh petih letih (2017–2022) pa skupno 12.500 oseb.

Projektne aktivnosti sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz sredstev Evropskega socialnega sklada za obdobje od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2022.

Nova organizacijska struktura stremi k izboljšanju storitev za uporabnike

Reorganizacija uvaja novo organizacijsko strukturo centrov za soci-

alno delo, s čimer se bo izboljšala njihova dostopnost in povečala kakovost storitev za uporabnike. Z novo organizacijsko strukturo bomo poenotili delovanje centrov za socialno delo in poenostavili upravne postopke. Centri za socialno delo na lokalnem nivoju še naprej ostajajo osrednja strokovna institucija na področju socialnega varstva. Z reorganizacijo ustanovljamo 16 novih centrov za socialno delo. Iz obstoječih 62 centrov za socialno delo se oblikuje 63 enot centrov za socialno delo (do sedaj največji Center za socialno delo Maribor se bo preoblikoval v dve enoti), ki bodo ohranile svojo avtonomnost.

Takšna organizacija omogoča več časa za terensko delo, saj bodo posamične enote centrov za socialno delo razbremenjene administrativno upravnih postopkov.

- Z uvedbo nove organizacijske strukture se bo na ravni novoustanovljenega centra za socialno delo organizirala skupna splošna služba (kadrovska služba, računovodstvo, tehnično-administrativna služba ...), služba za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev (vodenje postopkov o pravicah iz javnih sredstev: o otroškem dodatku, znižanju plačila za programe vrtcev, državni štipendiji, dodatni subvenciji malice za učence in dijake in subvenciji kosila za učence) in skupna strokovna služba, ki bo vključevala službo za koordinacijo in pomoč žrtvam (interventna služba, krizni centri). Predvideva se, da bo znotraj skupne strokovne službe delovala tudi mobilna strokovna enota, ki jo bodo sestavljali strokovnjaki različnih profilov (psiholog, pravnik, specialni pedagog itd.) in bo na razpolago vsem enotam znotraj območnega centra za socialno delo.
- Enote centrov za socialno delo bodo delovale kot vstopna točka za vse pravice uporabnikov in bodo še naprej izvajale strokovne naloge, socialno varstvene storitve, javna pooblastila in različne socialno varstvene programe. Na enotah bodo še naprej sprejemali vloge (ZUPJS, ZSVarPre, ZSDP-1 ...) ter odločali o denarni socialni pomoči, varstvenem dodatku, subvenciji najemnine, pravici do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, pravici do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev, otroškem dodatku, če se istočasno vodi postopek o pravici do denarne socialne pomoči, pravicah iz starševskega varstva in družinskih prejemkih.

Z reorganizacijo centrov za socialno delo se tako ohranjajo prednosti obstoječe organizacije centrov za socialno delo, in sicer obstoječe lokacije centrov za socialno delo, ki omogočajo neposredno dostopnost uporabnikom (na primer vlaganje zahtevkov in hkrati urejanje drugih pravic na centru za socialno delo, informiranje o pravicah, lažje urejanje sprememb); poznavanje situacije uporabnika, poznavanje družine; hitro reagiranje v primeru, ko je to potrebno.

Reorganizacija centrov za socialno delo bo uporabnikom prinesla številne koristi. Izboljšali se bosta krajevna in časovna dostopnost, tako da bodo storitve uporabnikom prijaznejše. Različne metode dela in strokovnjaki s specifičnimi znanji bodo poskrbeli, da bodo storitve za uporabnike dostopne po enakem standardu za vse. Z reorganizacijo centrov za socialno delo jih približujemo uporabnikom in se resnično vračamo nazaj na teren, kar poudarja tudi geslo reorganizacije: »Na teren, bližje k ljudem«. Centri za socialno delo bodo v skladu z reorganizacijo zaživel 1. 10. 2018.

Besedilo: Maja Karničnik, dipl. ekon., CSD

Novosti na področju starševskega varstva in družinskih prejemkov

17. marca 2018 je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih. Novela zakona prinaša nekaj pomembnih novosti, med drugim je pomoč ob rojstvu otroka spet univerzalna pravica, uvaja se nova pravica za velike družine in invalide do pomoči pri nakupu vinjete. Pri tem posebej opozarjamo, da lahko pomoč ob rojstvu otroka upravičenci uveljavljajo za nazaj, in sicer za otroke rojene od 1. januarja 2018 dalje. Prav tako lahko uveljavljajo pomoč pri nakupu vinjete – za vinjeto za leto 2018, ne glede na datum nakupa vinjete.

Otroški dodatek

Novela Zakona o spremembah in dopolnitvah o starševskem varstvu in družinskih prejemkih določa starost otroka, za katerega so starši upravičeni do povečanega zneska otroškega dodatka za 20 %, in sicer za otroka v starosti do štirih let.

Dodatek za veliko družino

Dodatek za veliko družino je namenjen družinam s tremi ali več otroki, ki so mlajši od 18 let oziroma dokler so jih starši dolžni preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja (največ 26 let). Do dodatka je upravičen eden od staršev. Pogoji za pridobitev pa so naslednji:

- da ima eden od staršev in otroci skupno stalno prebivališče v Sloveniji, ob istovrstnem izpolnjevanju pogoja biološkega starševstva. Torej morajo imeti vsaj trije otroci skupnega vsaj enega biološkega starša,
- da dejansko živijo v Republiki Sloveniji,
- in da izpolnjujejo premoženjski cenzus, ki znaša 64 odstotkov povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana (to je 659,30 evra na družinskega člana).

Pravico ima tudi druga oseba, kadar trije ali več otrok iz iste družine živijo brez staršev.

Dodatek za veliko družino se izplača v enkratnem znesku, po navadi aprila. Za družino s tremi otroki znaša 395 evrov, za družino s štirimi ali več otroki pa 480 evrov.

Vinjete za veliko družino

Eden od staršev ali druga oseba, ki ima v lasti ali uporabi vozilo, ki se v skladu s predpisom, ki ureja cestninske ceste in cestnine razvršča v drugi cestninski razred B in je ob zadnji še veljavni re-

gistraciji vozila, uveljavil pravico do 50-odstotnega znižanja letne dajatve za velike družine za to vozilo, ter ob pogoju, da so štirje ali več otrok mlajši od 18 let (starostna meja je polnoletnost), je v primeru nakupa letne vinjete za to vozilo v posameznem letu upravičen do enkratne pomoči v višini razlike nad ceno letne vinjete, ki je v predpisu, ki ureja cestninske ceste in cestnine, določena za drugi cestninski razred. Vlogi za uveljavljanje pomoči pri nakupu letne vinjete je treba priložiti fotokopijo računa o nakupu letne vinjete za vozilo drugega cestninskega razreda B.

Pomoč ob rojstvu otroka

Za vse otroke, rojene od vključno 1. 1. 2018, je pravica do pomoči ob rojstvu otroka znova univerzalna in ni vezana na materialni položaj družine. Vlagatelji, ki jim je bila po dosednji ureditvi pravica do pomoči ob rojstvu otroka zavrnjena zaradi presežanja cenzusa, in tisti, ki vloge še niso vložili, otrok pa je rojen od vključno 1. 1. 2018 do uveljavitve zakona (17. 3. 2018), imajo možnost uveljavljati pravico še največ 60 dni po uveljavitvi novele zakona.

Očetovski dopust (od 1. 5. 2018 dalje)

Za očete otrok, rojenih od 1. 5. 2018 dalje, bo veljal drugačen način izrabe očetovskega dopusta, ki je bolj enostaven, pregleden in fleksibilen, pri čemer trajanje očetovskega dopusta in višina nadomestila ostajata nespremenjena. Očetje bodo lahko izrabili vseh 30 dni očetovskega dopusta skupaj, pri čemer morajo najmanj 15 dni izrabiti kadarkoli od rojstva otroka do najpozneje en mesec po poteku starševskega dopusta v strnjem nizu, preostanek pa do končnega prvega razreda osnovne šole.

Besedilo: Maja Karničnik, dipl. ekon., CSD Domžale

Stop obrekovanju! #StopObrekovanju

Obrekovanje je strup, ki uničuje in ubija odnose ter skozi spodbujanje razdora, nestrpnosti, izključevanja in sovraštva povzroča resno škodo tako posameznikom kot družbi v celoti. Tisti, ki obrekuje, je torej zahrbtnjež, ki zastruplja druge s svojim sovraštvom, negativnostjo, strahovi, zavistjo, nevoščljivostjo in nestrpnostjo. Zato recimo obrekovalcem in obrekovanju stop!

V Ekseni zato izvajajo nepridobiten projekt »Stop obrekovanju«, ki je edinstven tovrsten projekt ozaveščanja o problematiki obrekovanja v Sloveniji. Več na spletni povezavi: www.obrekovanje.si

V projektu so razvili tudi unikaten logotip projekta – obrekovalec s kačjim jezikom. Ker kačji jezik predstavlja strupenost, ki je lahko tudi smrtonosna, ta logotip ponazarja pogosto spregledano zahrbtno uničevalnost in destruktivnost obrekovanja, ki lahko povzroči nepopravljivo škodo na osebnem ali drugem področju, uniči posameznika, skupnost ali organizacijo ter nekoga pahne v telesne ali duševne bolezni, konec koncev tudi v ...

Vabim vas, da se mi pridružite v prizadevanjih za ničelno toleranco do obrekovanja in dvigu mentalitete ljudi in podprete Izobraževalni center Eksena pri njihovem poslanstvu.

Besedilo: Matej Hribar, član uredniškega sveta Mengšan
Vir: <https://www.facebook.com/izobrazevalni.center.eksena/>

2. turnir lige PKA v Mengšu minil v prijetnem vzdušju

Drugi rekreativni badminton turnir lige Pod Kamniškimi Alpami (PKA) je potekal v soboto, 28. aprila, v Harmoniji v Mengšu. Zbralo se je 20 udeležencev, ki so se pomerili v treh kategorijah: mešane dvojice (XD), ženske dvojice (WD) in moške dvojice (MD).

Največ parov je tekmovalo v mešanih dvojicah, in sicer sedem. Nastopilo je šest moških parov in tri ženske dvojice. V vseh kategorijah so igrali vsak z vsakim in na dva dobljena niza do 15. Kljub zelo napetim dvobojem na igriščih je bilo vzdušje med igralci zelo sproščeno. Zato smo z druženjem ob klepetu nadaljevali tudi po končanem turnirju.

V maju sledi še zadnji, tretji turnir in takrat bo jasno, kdo bo na vrhu lestvice.

Besedilo in foto: Helena Šinkovec

Razvrstitev 2. turnirja lige PKA

Mešane dvojice

1. mesto: Katja Juričev Mikulin / Klemen Korenčič
2. mesto: Tanja Papler / Sebastjan Vovko
3. mesto: Jasmina Rus / Uroš Bregar

Ženske dvojice

1. mesto: Tanja Papler / Manca Urek
2. mesto: Jasmina Rus / Katja Juričev Mikulin
3. mesto: Ela Bajt / Helena Šinkovec

Moške dvojice

1. mesto: Klemen Korenčič / Lojze Krapež
2. mesto: Uroš Bregar / Jure Šinkovec
3. mesto: Sebastjan Vovko / Andraž Tinta

Zmagovalke ženskih dvojic

Zmagovalci moških dvojic

Zmagovalci mešanih dvojic

Turnir v bowlingu

Kot vsako leto, začnemo z dejavnostmi v društvu s turnirjem v bowlingu. Igranje bowlinga poteka vsak ponedeljek in ob koncu sezone izpeljemo turnir posameznikov v dvorani Fit-Fit v Domžalah.

Tudi letos je sodelovalo 18 igralcev, ki so se trudili narediti v treh serijah čim boljši rezultat. Glede na to, da glavni organizator Janez Pirnat ni mogel tekmovali (zdravstvene težave), so to izkoristili preostali tihi favoriti (Marjan, Drago in Matjaž). Najboljši so bili: 1. Marjan Vrhovnik, 2. Drago Goropečnik in 3. Matjaž Pirnat.

Vsi tekmovalci so dobili praktične nagrade, najboljši pa tudi lepe pokale. Posebna zahvala gre šefu gostilne Pr' Jakov Met Rajku za pogostitev in seveda zgoraj omenjenemu Janezu za trud pri organizaciji turnirja.

Besedilo in foto: Matjaž Anžlovar, za ŠD Loka

Najboljši na turnirju 2018

Teniški klub Mengeš in teniške priprave na Velem Lošnju

Tako kot vsak profesionalni klub smo se tenisači TK Mengeš tudi letos podali, na tokrat že osme teniške priprave na Velem Lošnju. Kot že štiri zaporedna leta nas je tudi letos gostoljubno sprejel hotel Punta. Na pot smo se odpravili ob sončnem vzhodu na petek, 6. aprila. Tokrat nas je znova odšlo 32, od tega kar pet novincev.

Po že ustaljenem sistemu smo se igralci že na torkovem uradnem žrebu v Harmoniji razporedili v štiri enakovredne skupine po šest »lajšt« posameznikov in eno »lajšto« dvojic. Novost letošnjih priprav pa je bilo poimenovanje skupin, in sicer po simbolnem pomenu barv, tako so bili rdeči zaljubljeni, modri nebeški, beli nedolžni in zeleni zavistni. Prve taktike, analize, prisluškovanja in provokacije so se razvile že med potjo na sedaj že standardnih postajališčih. Napetost pa je dosegla vrelišče ob prihodu na teniška igrišča in prvi boji so se lahko začeli. Po uspešno dokončanem prvem tekmovalnem dnevu se je veselo razpoloženje nadaljevalo pod zelenimi bori in palmami pod vodstvom DJ-a Andreja Peterlina in točaja Tomaža Magerla – Štajerca, ki je prinesel na pokušino nekaj kapljic izvrstnega vina izpod Pohorja. Za tem sta sledila večerja in nočni mir od desete ure naprej. Letos smo premierno uvedli disciplinsko komisijo za zagotavljanje nočnega reda in miru v sestavi Igorja Maverja, Branka Sočka in Tomaža Zabreta, ki so s polno mero strogosti bdeli nad igralci. Tekmovalni ritem pa je neizprosno drvel naprej, zato so igralci uporabili različne taktike, da bi ohranili največjo možno stopnjo fizične svežine in psihične stabilnosti. Videli smo veliko različnih pristopov, od zgodnjih jutranjih sprehodov, plavanja v morju pa do klasičnega savnanja, masaže in uživanja velikih količin sadja. Eden izmed najbolj atraktivnih igralcev pa si je privoščil celo pedikuro. Vsak večer pa smo, po besedah Ivana Juretiča, družno zaključili z ubranim milozvočnim prepevanjem dalmatinskih in domačih pesmi pod milim nebom na že dobro znani terasi. V torek smo se s tradicionalnim skupinskim skokom v morje spomnili pokojnih prijateljev. Letos se nas je za ta podvig odločilo kar osem, s seboj pa smo

imeli tudi tri reševalce, ki so se zadovoljili z namakanjem nog. Tako kot vsake dosedanje priprave so tudi te veliko prehitro pribežale do zadnjega dne. Zadnji tekmovalni dan je okrog pete ure popoldne zapisal končne rezultate letošnji priprav in predstavil imena, ki bodo zapisana z zlatimi črkami v našo teniško zgodovino. Igralci so tudi letos z glasovanjem izbrali MVP igralca, torej t. i. naj-igralca priprav. To sta postala Uroš Bregar in Tim Janežič. Sledil je še žreb praktičnih nagrad in slavnostna podelitev. Zmagovalna skupina je postala skupina nebeških, sledili so nedolžni in zaljubljeni, z leseno medaljo pa so zavistno gledali zavistni. Veselje po podelitvi se je nadaljevalo z glasbo in plesom na terasi ob teniških igriščih ter ob veselem analiziranju preteklih dni. Na koncu naj se zahvalim vsem organizatorjem za njihov trud pri izvedbi priprav in seveda našim sponzorjem, ki so nas podprli tako finančno kot v obliki raznih praktičnih nagrad, žog ipd.

Tako smo uspešno zaključili že osme teniške priprave, zgodba pa se nadaljuje in prepričani smo, da se bo nadaljevala še mnogo let. Stane Ocepek je rekel, da je teh »lošinskih« zgodb že za malo knjižico. In zato se bomo še nadaljnja leta trudili, da se bo ta knjižica vedno bolj debelila ter končala kot debela knjiga, polna uspehov in lepih trenutkov s tega jadranskega otoka. Zato se na tem mestu zahvaljujem vsem udeležencem priprav, saj Lošinj ni uspešen zgolj zaradi nas, temveč predvsem zaradi vas, družbe kakršne v slovenskem teniškem prostoru še ni bilo, ali kot bi zaključil Izidor Grošelj: »Naj živi TK Mengeš!«.

Besedilo in foto: Tim Janežič

Podelitev najboljšim dvojicam v badmintonu

Badminton turnir 2018

V soboto, 21. aprila, smo se na sončen pomladni dan zbrali na "badminton turnirju dvojic" v dvorani Partizana, v organizaciji AIA Mladinskega centra Mengeš.

Po zaslugi odlično pripravljenih tekmovalcev je turnir potekal hitro in dinamično. Razdeljeni smo bili v skupine, v polfinale pa so se uvrstile štiri najboljše dvojice. Tretje mesto sta po zmagi proti Gregorju in Janu osvojila Adnan in Elvis Muratovič, drugi pa sta bili borbeni Nika Zorč in Lara Melloni, ki sta v finalni tekmi izgubili. V napetem finalu sta imela več znanja in izkušenj Sara Petrovič in Rok Resnik, ki sta osvojila prvo mesto. Po podelitvi nagrad

za prve tri ekipe je sledilo še skupinsko fotografiranje. Tako smo zaključili še en uspešen turnir, upam, da se vidimo tudi prihodnje leto v še večjem številu.

Lepo vas vabimo tudi na plesno tekmovanje Pleš, ki bo potekalo 19. maja 2018 v ŠD Partizan.

Besedilo in foto: Simon Štebe

Mengeški skakalci že spet letijo kot naviti

Komaj se je dobro končala olimpijska zima 2017/18, že so se za smučarske skakalce iz SSK Mengeš začele priprave za novo sezono. Potem ko so več tednov krepili telesno pripravljenost in z različnimi vajami izboljševali svoje motorične sposobnosti, so konec aprila opravili prve skoke v letošnji pomladi.

z veliko hitrostjo. Tako jih že konec maja čaka tradicionalni pokal Zagorja v Kisovcu, zatem pa si bodo do začetka julija preizkušnje sledile domala iz vikenda v vikend. Tudi letos bodo sodelovali na mednarodni turneji štirih skakalnic za pokal Alpe-Jadran, na kateri so v zadnjih letih dosegali odlične rezultate in večkrat zapored osvojili lovoriko za najboljši klub. Izzivov jim tako spet ne bo manjkalo. Kakor tudi ne Anžetu Lanišku in Leonu Šarcu, obema državnima reprezentantom iz SSK Mengeš. Lanišek je po novem član mlade skakalne slovenske vrste A, Šarc pa je v reprezentanci B nordijske kombinacije.

Ravno to obdobje je sicer najbolj primerno za uvajanje v svet smučarskih skokov, zato klub vabi medse vse otroke, ki bi se želeli preizkusiti v tem lepem športu. Za smučarske skakalce namreč ni letnih časov; pozimi se trenira na snegu, spomladi in poleti pa na plastični podlagi. V klubu se učijo zdravo živeti in tkejo prijateljske vezi. Vsi, ki bi se jim torej radi pridružili, lahko pišejo na elektronski naslov skijumping.menges@gmail.com, pokličejo na telefonsko številko 041/750-404 ali si pridejo pogledat naše junake na skakalnice v Zalokah vsak dan med 17. in 19. uro.

Še predtem smo morali rokave zavihati tudi starši in skakalnice za Zalogah pod Gobavico pripraviti za skoke na plastični podlagi. Obenem smo delovno akcijo izkoristili tudi za to, da smo očistili in uredili okolico. Medtem varovanci Aleša Selaka pridno vadijo, iz dneva v dan pilijo tehniko in se pripravljajo za prve tekme, ki se bližajo

Besedilo: Miha Šimnovec
Foto: Simon Tomažič

SERVIS LCD TV APARATOV

SHARP
KENWOOD
TELEFUNKEN
● BLAUPUNKT
FINLUX JVC
TOSHIBA
HITACHI

AVS AUDIO
 VIDEO
 SERVIS

SERVISNI PARTNER ZA SLOVENIJO

Telefon: 01 729 13 03

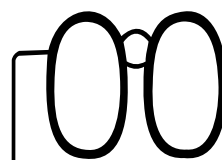
Telefon: 01 729 13 04

E-pošta: avs.menges@siol.net

Internet: www.sharp-servis.si

Hribarjeva ulica 38, 1234 MENGEŠ

Delovni čas: od 9.-12. in od 15.-18. ure

Optika**Golavšek****Vida Golavšek s. p.**

Slovenska c. 28, 1234 Mengeš

T: 01/7237-968

M: 040-284-081

S: www.optika-golavsek.si

*Ob občinskem prazniku
 Občine Mengeš – Trdinovem dnevu,
 vsem občankam in občanom
 želimo prijetno praznovanje.*

Lista za občino Mengeš

Najpomembnejši v vsaki skupnosti so ljudje,
 zato vsem občankam in občanom
 čestitamo ob občinskem prazniku
 in vam želimo prijetno praznovanje!

Hvala Hoferju in Rotary klubu Domžale

Minuli teden so nas znova prijetno presenetili v podjetju Hofer in Rotary klubu Domžale s sladko donacijo odličnih piškotov. Razdelili smo jih med materialno šibke družine in posameznike.

*V imenu vseh, ki so se sladkali,
 hvala za lepo dobrodelno delo.*

Marta Tomec

Ob občinskem prazniku, 29. maju,
 želimo vsem občankam in občanom
 ob spominu na našega rojaka Janeza
 Trdino
 veselo in prijetno praznovanje.

OOSLS Mengeš

Vse prireditve in dogodki ob občinskem prazniku Občine Mengeš so objavljeni na spletni strani Občine Mengeš <http://www.menges.si/> in na spletni strani Moja Občina Mengeš <https://www.mojaobcina.si/menges/dogodki/>.

Vinko Sitar je na praznovanju dirigiral združenim godbenikom

80 let Vinka Sitarja

V sredo, 28. marca, je prvi kapelnik Veteranske sekcije Mengeške godbe in znani menceški klarinetist Vinko Sitar dopolnil častitljivih 80 let.

Svojo glasbeno pot pri Mengeški godbi je začel leta 1952. Nato je od 1956 do 1959 igral pri godbi Milice v Ljubljani ter nato v letu 1959 in 1960 služil vojaški rok in igral v Orkestru jugoslovanske vojske v Travniku. V Ljubljani je uspešno končal Pedagoško akademijo, ki jo je obiskoval med leti 1961 in 1963, in sicer iz klarineta in saksofona. Poklic učitelja glasbenega pouka je nato opravljal od 1963 do januarja 1969 na osnovni šoli Janka Kersnika na Brdu pri Lukovici. Po končani karieri učitelja je še istega leta odšel v sosednjo Avstrijo, kjer je do začetka leta 1970 igral v enem od tamkajšnjih ansamblov ter se ob vrnitvi domov pridružil slovitemu ansamblu Alpski kvintet, v katerem je igral vse do upokojitve.

V Mengšu je pustil velik glasbeni pečat. Poleg igranja v ansamblu, je bil vseskozi član Mengeške godbe. Leta 2000 je sodeloval pri formiranju Veteranske sekcije Mengeške godbe, ter takoj postal njen dirigent. Kapelniško funkcijo je opravljal kar petnajst let, nato pa je bil primoran iz zdravstvenih razlogov godbeno taktirko predati Janezu Peru.

Vinko Sitar je tudi avtor več skladb, predvsem koračnic ter številnih priredb, predvsem pa je človek na mestu, veseljak po srcu, strasten godbenik in glasbenik ter prijeten sogovornik. Njegov častitljivi jubilej smo počastili tudi v krogu Mengeške godbe, in sicer v ponedeljek, 9. aprila, ko smo družno zaigrali Veteranska sekcija in menceški godbeniki, Vinko pa je ob tej priložnosti tudi "zamahal". Dirigiranje mu je šlo kljub pavzi odlično od rok. Vinko, hvala za druženje in še na mnoga leta!

Besedilo: Bojan Burnik in Maja Keržič
Foto: Miha Požar

V imenu godbe je Vinku čestital Bojan Burnik

Slavljenec Vinko Sitar v družbi sedanjega kapelnika Veteranske sekcije Janeza Pera

"Mengeški likovni utrinki" v Grižah

V začetku meseca aprila je 17 članov Likovnega društva Mengeš na povabilo KUD Svoboda Griže postavilo slikarsko razstavo z naslovom »Mengeški likovni utrinki«. V Domu kulture Svoboda v Grižah je bilo razstavljenih 42 likovnih del, ki so bila na ogled od 6. aprila do 13. maja.

Ob odprtju razstave se je v kulturnem programu predstavil pianist Miran Juvan in navdušil številne navzoče.

Aktivnosti društva so v polnem razmahu, saj do poletja društvo pripravlja kar nekaj dogodkov.

Besedilo: Binca Lomšek

Foto: Lojze Burja

Člani Likovnega društva Mengeš razstavljajo v Grižah

Fotografska razstava Binca Lomšek "Velikan s klanca"

Ob 100. obletnici smrti Ivana Cankarja je Binca Lomšek pripravila fotografsko razstavo z naslovom »Velikan s klanca«, katere odprtje je bilo 4. maja ob 18. uri v Knjižnici Prežihov Voranc v Ljubljani. V kulturnem programu sta glasbenika Marko Mozetič, kitarist in skladatelj, in Tina Mozetič, violinistka, napolnila galerijo s čudovitimi zvoki glasbil. Fotografino je predstavil Lojze Kalinšek, likovni pedagog, slikar in fotograf.

»Članica Likovnega društva Mengeš Binca Lomšek se je s fotografijo začela resneje ukvarjati, ko se je dejavnost društva razširila tudi na fotografsko področje. Od takrat je za svoje fotografije prejela že številne nagrade, med drugimi srebrno paleto in tri certifikate Zveze likovnih društev Slovenije, nagrade in priznanja na različnih fotografskih natečajih po vsej Sloveniji, njene fotografije pa so prikazovane tudi kot ozadja na TVSlo2 in PopTV.

Fotografija jo privlači na način, da poskuša iskati tisto, česar drugi ljudje navadno ne vidijo. Snema skoraj vsak dan, največkrat kar s telefonom, v vseh podrobnostih in vedutah vidi potencialni likovni izziv, kasneje posnetke postprodukcijsko dopolni v vsečne fotografije, ki postanejo osnove zgodb, kot je Cankarjeva. Prava vrednost fotografskega umetniškega izraza se pokaže po premišljenem pristopu k ustvarjanju že od samega začetka pri izboru motiva in okoliščin. Letni čas, faza dneva, svetloba, vremenske posebnosti, vse se lahko izkoristi za poudarjanje sporočilnosti fotografije. Odras osebnosti govore in stila se kaže že v izboru tehničnih možnosti in izbiranju načina

snemanja, kadriranja, redukcije nepotrebnih motečih elementov na posnetku, čiščenju kompozicije in barv.

Na ta način se je lotila iskanja zanimivih podrobnosti, detajlov objektov, povezanih z življenjem, delom in zapuščino Ivana Cankarja, projekt pa je razdelila na tri logična poglavja: Cankarjeva Vrhnika z rojstno hišo in muzejsko zbirko, portretne upodobitve umetnika in urbani objekti ter stavbe, ki jim Ivan botruje s svojim imenom. Razstava je tako ne samo izbor umetniško dokumentarnih posnetkov, ampak tudi didaktična predstavitev Ivana Cankarja kot zgodovinske osebnosti, pomembne za Slovenijo za preteklo stoletje in še kako tudi sedanjost. Kot taki ji je mesto v knjižnici kot naročeno.« Razstava bo na ogled v Knjižnici Prežihov Voranc v Ljubljani, Tržaška 47 a, do 1. junija.

Besedilo: J. Šmon

Foto: Milica Tomšič in Helena Testen

Lojze Kalinšek, mentor društva, in razstavljavka Binca Lomšek

Intenzivne vaje v Rakičanu in tekmovanje

Mengeške godbenice in godbeniki smo bili med 13. in 15. aprilom na intenzivnih vajah v Dvorcu Rakičan. Tridnevno intenzivno igranje in druženje smo dopolnili še z dvema nastopoma. Tekmovalni program, s katerim se bomo predstavili 19. maja na Jesenicah, smo teden kasneje, v nedeljo, 22. aprila, zaigrali tudi našim zvestim poslušalcem v mengeškem župnijskem domu.

Člani Likovnega društva Mengeš razstavljajo v Grižah

V petek, 13. aprila, smo se v popoldanskih urah odpeljali izpred godbenega doma. Po prihodu in nastanitvi v Dvorcu Rakičan smo imeli večerno vajo. Naslednji dan smo imeli že takoj po zgodnjem zajtrku nastop presenečenja, saj smo šli zaigrati in razveseliti domačina, ki je imel rojstni dan. Poleg njega je praznoval tudi eden od naših godenikov, tako da je dan minil v veselju, a zato nič manj glasbeno delovnem vzdušju, saj smo se takoj po jutranjem ogrevanju in koračnicah posvetili vaji štirih tekmovalnih skladb. Po kosilu je sledil krajši počitek in sončenje ob prijetno toplih temperaturah. Nato smo imeli še vajo po sekcijah ter se odpeljali do Fokovcev, kjer

so nam naši glasbeni prijatelji in člani Turističnega društva Ceker Fokovci organizirali koncert v tamkajšnji osnovni šoli. Poslušalcem smo zaigrali naš tekmovalni program ter nekaj koračnic. Nastop je domisleno povezoval kar naš kapelnik Dimitrij Lederer. Po nastopu so nam gostitelji pripravili druženje ob langaših in drugih prekmurskih dobrotah. Intenzivni vikend smo v nedeljo zaključili s še eno skupno dopoldansko vajo, ter se polni dobrih vtisov v popoldanskih urah vrnili domov.

V nedeljo, 22. aprila, smo v župnijskem domu Mengeš ponovili koncert s tekmovalnim programom. Kot zanimivost: nastop smo uspešno izpeljali kljub odsotnosti kar 11 članov godbene družine Per, gotovo pa so k dobri izvedbi pripomogle tudi intenzivne vaje v Prekmurju.

Naše godbeno udejstvovanje se je nadaljevalo v ponedeljek, 30. aprila, ko smo tradicionalno zaigrali ob prižigu kresa na Gobavici ter naslednji dan izpeljali vsakoletno prvomajsko budnico.

V soboto, 19. maja, nas čaka 38. tekmovanje slovenskih godb 3. težavnostne stopnje. Vljudno vabljeni, da nas pridete podpret na Jesenice, kjer se bo v Gledališču Toneta Čufarja od 10. ure dalje predstavilo pet godb.

Besedilo: Maja Keržič

Foto: Ana Per

Koncert s tekmovalnim programom v Fokovcih, ki ga bomo 19. maja zaigrali na 38. tekmovanju slovenskih godb na Jesenicah

Intenzivne vaje v Rakičanu

Godba ob prižigu kresa na Gobavici

Začetek tradicionalne prvomajske budnice

Veteranska sekcija Mengeške godbe je zaigrala v prijetnem ambientu pri Avseniku

Veterani Mengeške godbe zaigrali Pod Avsenikovo marelo v Begunjah

Veterani Mengeške godbe so se v soboto, 14. aprila, v Begunjah Pod Avsenikovo marelo predstavili kot izredni poznavalci in ljubitelji slovenske glasbene ustvarjalnosti.

Program so izvedli pod taktirko dirigenta in znanega glasbenika Janeza Pera. Na klavirsko harmoniko je z orkestrom zaigral Franci Osterman. Predstavila se je pevka Marjetka Aleš, ki je v duetu zapela tudi s prej omenjenim harmonikarjem Francijem Ostermanom. Veterani so večji del koncerta posvetili skladbam bratov Avsenik. Skladbo »Pastirček« je v spomin na vse glasbenike, ki jih ni več med nami, ob spremljavi godbe zaigral klarinetist Primož Kosec. Povezovalc programa je bil Alojz Miklavčič.

Veteranska sekcija Mengeške godbe je v Begunjah pustila dober vtis, tako da si tudi v prihodnje lahko nadejajo podobnih nastopov.

Besedilo in foto: Ferdo Kikelj

Veterani Mengeške godbe so za svoj nastop v Begunjah prejeli veliko pohval

Uporabnike komunalnih storitev obveščamo,
da bo zaradi nujnih vzdrževalnih del

Center za ravnanje z odpadki Dob

od ponedeljka, 21. 5. 2018,

do vključno sobote, 26. 5. 2018,

ZAPRT ZA UPORABNIKE KOMUNALNIH STORITEV.

PREDAJA ODPADKOV V TEM ČASU NE BO MOGOČA.

Vzdrževalna dela so nujna za zagotavljanje varnejše in bolj organizirane predaje odpadkov ter prijetnejše uporabniške izkušnje, zato se uporabnikom zahvaljujemo za razumevanje v času vzdrževalnih del.

Dodatne informacije: 01 729 54 30 | info@jkgp-prodnik.si | www.jkgp-prodnik.si

PRODNIK
javno komunalno podjetje

**ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE
NARODNOOSVOBODILNEGA BOJA
MENGEŠ**

V A B I

Na predstavitev knjige
KAMNIŠKO-ZASAVSKI ODRED, avtorja
Mengšana profesorja Ivana Vidalija,
uredil in dopolnil zgodovinar profesor

Jože Rozman.

**Predstavitev bo v petek, 8. junija, ob 17. uri v
prostorih Mladinskega centra
Slovenska cesta 28, Mengeš.**

VABLJENI

Porušena in neuporabna povezava na 30-odstotno našem medobčinskem vodooskrbnem sistemu Krvavec z alpsko pitno vodo in neizvajanje sklepov sveta Občine Mengeš

Zaradi neodzivnosti na vprašanja, pobude in zahteve, predvsem pa zaradi neizvajanja dolžnih ravnanj odgovorne osebe, župana gospoda Franca Jeriča, smo prisiljeni (končno) vložiti prijave zaradi dejstev opustitve dolžnosti varovanja premoženja in vodnih pravic Občine Mengeš na Medobčinskem vodooskrbnem sistemu Krvavec in zagotavljanja pravic po kakovostni, varni, zanesljivi in gospodarni oskrbi z zdravo pitno vodo za prebivalce, gospodinjstva in gospodarstvo v občini Mengeš.

»Zemlja nam ne bo v nedogled nudila žetve, razen če bomo z njo skrbno ravnali. Ne moremo trditi, da nam je mar za polja, obenem pa zanje ne skrbimo na način, da bi se ohranila našim zanamcem.«
(Janez Pavel II.)

Kljub večkrat poslanim pisnim vprašanjem, pobudam, mnenjem in zahtevam ter javnim objavam nismo prejeli nobenih oz. vsebinsko ustreznih odgovorov ali pojasnil župana Občine Mengeš g. Franca Jeriča v zvezi z Medobčinskim vodooskrbnim sistemom Krvavec.

Tudi še ne na zadnja, poslana 18. marca 2018, v zvezi z neizvajanjem sklepov Sveta Občine Mengeš. Zaradi omejitev prostora jih povzemam skrajšano. V celoti pa na FB-strani CIM. Tudi sklepe iz leta 2004, ki jih ni še nihče preklical ali razveljavil.

Kako zagotavljate izvajanje sklepov Sveta Občine Mengeš (23. seja, dne 29. 2. 2009), citiram, "Občina Mengeš ohrani dosedanje oskrbo s pitno vodo izpod alpskega območja Krvavca" in "Občina Mengeš zagotovi svoj delež virov za modernizacijo, povečanje zmogljivosti in gospodarjenje obstoječega vodooskrbnega sistema Krvavec.", če je povezava opuščena in celo porušena!?

Zakaj in kdaj ter kateremu izvajalcu ste odobrili odstranitev merilnega mesta oz. porušitev vodovodne povezave Medobčinskega vodooskrbnega sistema Krvavec z vodooskrbnim sistemom Občine Mengeš v Topolah oz. zakaj niste ukrepali, če je bilo dejanje nepooblaščen, potem ko ste bili o tem obveščeni?

Leta 2010 ste z vlogo pridobili povečane količine na vodnih pravicah Medobčinskega vodooskrbnega sistema Krvavec. Ali skrbite in ohranjate te vodne pravice oz. količine Občine Mengeš na Medobčinskem vodooskrbnem sistemu Krvavec?

Dne 18.12. 2014 (3. seja) ste navedli: »Odgovor na to vprašanje je bil že večkrat posredovan, in sicer, da se Občina Mengeš ni nikoli odpovedala vodnim pravicam na Krvavškem vodovodu.«

Zakaj ne ravnate odgovorno in v skladu s sklepi Sveta Občine Mengeš ne preprečite prevzemanja 30 % vodnih pravic občine

Mengeš s strani občin Cerklje, Šenčur, Vodice, Kranj na Medobčinskem vodooskrbnem sistemu Krvavec?

Več o tem in drugem je objavljeno na FB-strani 'facebook.com/CivilnaIniciativaMenges'.

Besedilo in foto: mag. Tomaž Štebe, civilnainiciativamenges@gmail.com, tomaz.stebe@gmail.com

SVETOVNI DAN OKOLJA

Vsako leto 5. junija se Združeni narodi še posebej posvetijo okolju – tokrat sledijo tematiki ob dnevu Matere Zemlje – (po domače) proč s plastiko!

Čestitka Civilne iniciative Mengeš ob 24. praznovanju ponovno samostojne Občine Mengeš!

29. maja/velikega travna, na rojstni dan Janeza Trdine, ko praznujemo praznik Občine Mengeš, vam želimo dobrovoljnosti za lepoto bivanja, druženja in dejavnega sodelovanja med nami za vse dobro.

Pohod od Cegvanškega do Phliškega bajerja ter do Mengeške koče

V soboto, 14. aprila, SMO bili na pohodu od Cegvanškega do Phliškega bajerja ter do Mengeške koče. Pohod smo organizirali ob četrti obletnici delovanja SMO z namenom, da si ogledamo okolici obeh bajerjev ter pot med njima in do Mengeške koče. Ureditev tega območja je v našem programu, zato smo udeležencem pohoda predstavili tudi namen in način ureditve.

»Po poti dveh bajerjev«

Pohod smo začeli »Po poti dveh bajerjev«, potem pa nadaljevali pod Gobavico ter na Mengeško kočo. Med potjo nam je dober poznavalec tega območja Aleš Jane-

žič predstavil obe mengeški znamenitosti, naravni mokrišči v okolici bajerjev ter opozoril na pomen ribičev, ki skrbijo za biotop v bajerjih. To območje je sicer pomembno

za ohranitev ptičjega življa ter že omenjenih mokrišč, ki so danes eno izmed najbolj ogroženih ekosistemov tudi v Sloveniji. Glede na to se bo urejanja, sicer zapuščene okolice, potrebno lotiti na skrajno premišljen in skrben način. Problem seveda ostaja območje Petrola ob Cegvanškem bajerju, ki ga je potrebno čimprej revitalizirati.

Na poti smo videli tudi izvir, ki napaja Phliški bajer in mesto letalske nesreče izpred dobrih dveh let ter se seznanili z več možnimi smermi za osvojitve cilja. Izbrali smo sicer najtežjo, vendar najlepšo pot in pravočasno prispeli na cilj, kjer nas je pričakal mojster Jure s hladno pijačo in odlično hrano.

Prihodnje leto bomo pohod ponovili v še večjem številu.

Besedilo in foto: Peter Gubanc, predsednik SMO

Jutri

Prišel je čas, čas, ki se odvija vsake štiri leta, ko na sceno stopijo – stopimo politiki in »politikanti«. Za čudo, polno rešitev in mi vse vemo, kako bi in kako drugi ne. Postaja občanu jasno, kaj je zamudil v objavah, da »politikanti« zopet prodajajo nekaj, kar bi morali narediti za kraj, za občino – za ljudi, že v tem mandatu? Res je, vsak dan nosi in prinaša nove pobude, spremembe, pogoje in druge ovire, vendar pa morajo ob vsem tem naše in naša spoznanja oblikovati skupno politiko do naše skupne prihodnosti. Sicer je res, da si vsakdo najraje pripiše uspehe, neuspehe pa zamolči. Narobe je le to, da neuspehov ne prizna nihče, ali pa meni, da so zanje krivi drugi (primer 1.: obvoznica – leto 1998 – zagotovljena sredstva – sprememba prostorskega načrta in smo tam, kjer smo, v letu 2018; primer 2: Športna dvorana alias telovadnica: zagotovljena sredstva v letu 1998 – referendum – in – izgubljeno dvajset let).

Vendar zgodovine se ne da spreminjati, prav pa je, da oblikujemo jutri! Morda je pisca tega spisa oblikovala tudi dokumentarna oddaja Jutri, ki zrcali prihodnje urejene družbe. Iz vsega je razpoznavni, da so skupnosti, kot so občine ali mesta, lahko najbolj dejaven vzgib napredku v smislu prihodnosti. Potrebno je iti z malimi, toda pogostimi koraki, ki bodo spreminjali naše navade in tudi odvisnosti.

Pa pojdimo konkretno na neka vprašanja:

1. Načrtuje se polnilnica za električne avtomobile pri Občini – se planira tudi električno službeno vozilo naše občine? Morda električni skuter? Za vzpodbudo in zgled!

2. Zeleni odrez, trave, bio odpadki, veje dreves: bi poiskali zainteresiranega predelovalca in ga dokapitalizirali, da bi izvajal to dejavnost – prodajal pa humus?
3. Kot občina in družba smo bili označeni z največjim deležem raka na pljučih (kajenje); bi si upali uvesti ostrejšo prepovedi kajenja in dajati zgled, poleg tega pa poiskali vzroke.
4. Zaščititi naše vodne vire z najostrejšo zapovedjo ekološkega ravnanja kmetijstva in drugih deležnikov (beri gospodarstva) na in ob mengeškem polju in predvsem kmetom dali subvencije za tako dejavnost?
5. Za vsako podjetje na območju občine

Mengeš zahtevati certifikat varstva okolja, da je okolju varno podjetje in v sodelovanju z okoliškimi občinami izstaviti zahtevo tudi za podjetja, ki gravitirajo na našo občino? (primer Publicus)

Morda so to samo majhni, a pomembni koraki, ki nas morajo vzpodbujati za to, da bomo spremenili svoj odnos do prihodnosti nas samih in okolja. Če bomo te stvari dosegli, bomo naredili več, kot so pričakovanja občanov, vendar pa je prvo in drugo še zmerom stvar politikov in – politikantov!

Pa naj bo to samo naš in moj prispevek k razmišljanju za naš skupni: Jutri!

Besedilo: Jože Vahtar, za OOSLS

Nikogaršnji Mengšani, drugič

Spoštovani gospod Bela Szomi Kralj!

Pismo, začinjeno z gnevom do Mengša, domačinov in ne vem koga vse, me je vzpodbudilo, da se oglasim na vaše pisanje. Tudi sama sem se že pred desetletji priselila v to malo podeželsko mesto brez velikih pričakovanj in nimam z Mengšani tako slabih izkušenj kakor vi. Zaživela sem s krajem, zadihala z domačini. Kot priseljenka sem imela zanje vedno lepo besedo, pozdrav ali samo nasmeh. Ljudje za dobro počutje ne potrebujemo veliko.

Vživila sem se v okolje, si ustvarila družino in se zgledovala po navadah v mojem novem kraju. Nisem čakala, da me pozdravijo, vse je prihajalo spontano, vselej sem vedno prva storila korak k spoznavanju.

Pred dvanajstimi leti, ko se je vaša cenjena družinica priselila v Mengeš, sem bila že »uveljavljena« Mengšanka.

Ampak vsaka palica ima dva konca

Vas in vašo soprogo sem posredno poznala že prej, kako, niti ni pomembno, toda ko sva vas z možem srečala pred leti v Budnarjevi domačiji v Zg. Palovčah nad Kamnikom, sem se vas razveselila. Z ansamblom Kontrabant ste imeli mini koncert, prisluhnila sva in všeč nama je bilo. Po nastopu sva želela z vami vzpostaviti stik, vendar niste pokazali nobenega interesa. Iz uvidevnosti na vaš piedestal

nisva posegala, v miru sva si ogledala muzej in odšla.

Srečala sem vas spet čez nekaj let. V vrtcu Gobica. Suvereno ste parkirali na parkirno mesto za invalide, oddali otroka v varstvo in spet prav tako suvereno odpeljali. Nekega jutra se mi je spet ponudila priložnost vas pozdraviti. To sem si predržila dvakrat (sem si rekla, mogoče ste me prvič preslišali), želenega odziva ni bilo, odzdravili mi niste. Sproga in hči sta vedno komunicirali v angleščini, torej ste bili res sami sebi dovolj. S tem sem svojo zgodbo srečevanja in pozdravljanja z vami in vašo mlado družino zaključila.

Pa se je zgodilo še naše tretje srečanje. Tokrat v Mengšanu. Čisto vsega, kar ste natresli v občinsko glasilo, le ne verjamem. Da se vam je zgodil afro-kubanski ples pred Glasbeno šolo že, a da se redno ponavlja, to pač ne.

Ste se vprašali, kaj vendarle tiči zadaj? Prav bizarno. Vem, da imate talentirani hčeri, veselim se tega in gotovo bomo še slišali zanje. Da ste jih rešili pred »nasiljem« v mengeški osnovni šoli in jih prepisali v Domžale, tudi prav, saj ste imeli to možnost. In želim, da se dobro počutita.

Kakšne zamere gojite do določenih oseb v našem Mengšu, me ne zanima, ne želim pa, da kot intelektualce zmečete vse v isti koš. Kjer koli živimo in delamo, ima vsaka stran svoj dolg do dobrega ali vsaj znosnega medsebojnega komuniciranja. In da zaključim v vašem stilu: Slovenija ima izbrisane (zakaj, vemo vsi vključno s prizadetimi), naš kraj pa ima nikogaršnje Mengšane, kar veste vi, gospod Bela Szomi Kralj! Le storite korak do nas, pa bo! Amen!

Besedilo: Jožica Per

Širitev Leka kot priložnosti za občino Mengeš

V začetku letošnjega leta so se v časopisih pojavili članki, v katerih smo se lahko seznanili z namero podjetja Lek o pomembni širitvi industrijskega kompleksa v Mengšu. Prisotnost Leka je Mengšanom sama po sebi umevna, saj segajo začetki tovarne že v čase pred 2. svetovno vojno. V Civilni iniciativi za izboljšanje prometnovarnostnih razmer v Mengšu (CI) pa smo se ob teh informacijah vprašali, kaj bi ob tej veliki investiciji poleg novih delovnih mest občani še lahko pridobili za skupno dobro. Če dobro pogledamo, naključni obiskovalec Mengša sploh ne opazi, da je v kraju tako pomembno podjetje, ki je celo del multinacionalke Sandoz!

Civilna iniciativa (CI) je zato v mesecu marcu na Občino Mengeš podala pobudo, da bi občina hkrati s širitvijo kompleksa za potrebe Leka na jugozahodnem delu območja (južno ob parkiriščih) predvidela prostor za umestitev bazenskega kompleksa, kjer bi se za ogrevanje bazenov lahko izkoristila odvečna toplotna energija, ki je stranski produkt proizvodnih procesov v Leku.

S spremembami in dopolnitvami prostorskega plana Občine Mengeš bi se vzpostavil

prvi pogoj, da se takšen objekt sploh lahko umesti v prostor. S skupno obravnavo celotnega območja (tovarniškega in bazenskega kompleksa) bi lahko prišli do celovite urbanistične rešitve. Predlagamo, da Občina Mengeš hkrati z načrti o širitvi Leka (OPN) določi osnovno izhodišče za načrtovanje bazenskega objekta, tj. ustrezno namensko rabo zemljišč. Zemljišča za predlagano lokacijo bazena so namreč v lasti Republike Slovenije, s katero bi Občina Mengeš lahko izvedla zamenjavo ali odkup zemljišč.

Kot rečeno, v tej fazi gre predvsem za določitev ustrezne namenske rabe, v nadaljevanju pa bi se s pravilno, premišljeno prostorsko rešitvijo načrtovalo ustrezne arhitekturne in tehnične rešitve.

Lokacija objekta, pokritega olimpijskega bazena, je optimalna tako z vidika uporabe odvečne toplotne energije kot tudi z vidika dostopnosti; možen je peš dostop iz Mengša

in bližnje železniške postaje Jarše, lokacija je ob glavni cesti – obvoznici, ob avtobusnih povezavah, zelo racionalna bi bila lahko tudi dvonamenska uporaba parkirišč (med delovnim časom za potrebe Leka, sicer pa za obiskovalce bazena). Lokacija bazena je optimalna tudi z vidika sodelovanja s sosednjimi občinami (nekje na sredini med Kamnikom – Domžalami – Komendo – Trzinom), ki bi lahko sodelovale v medobčinskem projektu. Potrebe po pokritem bazenu so bile namreč v vseh teh občinah že večkrat izražene, saj v širši okolici ni primernih možnosti za rekreativno in tekmovalno plavanje v zimskem času. Občina Mengeš in Lek bi lahko tudi združili moči pri gradnji skupne garažne hiše in bazenskega kompleksa.

Civilna iniciativa je poleg te pobude na javno razgrnjen prostorski plan – OPN (predvideva se širitev Leka kar na površini 6 ha)

podala tudi več pripomb in predlogov. Gre namreč za povečanje prometa, tako tovarnega kot osebnega, še poseben problem pa predstavlja dostop in parkiranje za okrog 1000 zaposlenih. Predlagamo neposredno povezavo na železniško progo. Glede na gradbene značilnosti objekta (sredi polja Drnovo) smo podali tudi zahtevo po upoštevanju načel arhitekturnega in krajinskega oblikovanja območja (večja ozelenitev roba območja z drevesno zasaditvijo) in zahtevo po fazni graditvi, ki se zaradi prometne obremenjenosti cest v Mengšu lahko dokončno realizira šele po izgradnji mengeške obvoznice in povezovalne ceste Vodice–Želodnik. Smo pa prepričani, da bi lahko Lek z avtoriteto mednarodnega podjetja zelo pospešil izgradnjo povezovalne ceste Vodice–Želodnik. Ta cesta je pomembna tudi zaradi rešitve prometnih zagat v Mengšu. Samo obvoznica je namreč premalo!

Vodstvo podjetja Lek je prepoznalo konstruktivne pripombe, ki jih je na javni obravnavi podala Civilna iniciativa. Sredi aprila so nas povabili na pogovor in ogled tovarniškega kompleksa, kjer so nam podrobneje predstavili razvojne načrte. Pri tem so poudarili, da gre pri njihovih načrtih predvsem za visoko tehnološke procese, ki niso povezani s povečanjem tovarnega prometa (majhne količine surovin). Vendar pa je poleg povečane okoljske obremenjenosti še vedno odprto vprašanje velikega števila zaposlenih, ki se vsak dan vozijo na delo v Mengeš, ob tovarni pa zanje ni urejenih ustreznih parkirnih površin. Gradnja garažne hiše bi bila torej v vsakem primeru nujno potrebna. V duhu trajnostnega razvoja pa bi morali tudi bolj spodbujati javni prevoz in alternativne oblike mobilnosti zaposlenih. Ob načrtih, ki jih nameravajo v Leku realizirati, je sedaj edinstvena priložnost, da Občina Mengeš izkoristi prisotnost tako pomembnega podjetja v kraju in s pametnim sodelovanjem začne načrtovati pokriti bazen, kjer bi se izkoriščala odvečna toplotna energija, ki nastaja pri proizvodnih procesih. Prvi korak za to je ustrezna sprememba namenske rabe zemljišč. Za podjetje Lek pa bi bila to velika naložba v smislu dobrega sodelovanja z lokalnim prebivalstvom, kar bi lahko izkoristili za večjo pozitivno prepoznavnost podjetja, ne pa prepoznavnost kot podjetje, ki Mengšanom povzroča dodatno okoljsko obremenitev njihovega življenjskega prostora. V CI bomo pozorno spremljali dogajanje in se vanj aktivno vključevali.

Besedilo: Urša Mihelčič Glavan, članica koordinacije CI
Foto: Milica Tomšič

*Je čas, ki da, je čas, ki vzame, je čas, ki celi rane.
In je čas, ki nikdar ne mine, ko zasanjaš se v spomine.*

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je zapustil naš dragi
brat in stric

VINKO DOLINŠEK
iz Mengša

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče ter svete maše. Zahvala gre tudi gospodu župniku Marku Koširju ter gospodu Štefanu Babiču za sočutno opravljeno sveto mašo in pogrebni obred. Zahvalo izrekamo tudi mešanemu pevskemu zboru sv. Mihaela Mengeš za petje med sveto mašo. Posebej globoko in iz srca pa se zahvaljujemo moškemu komornemu zboru Mengeški zvon za zapete žalostinke ter gospodu Jožetu Vahtarju za ganljive besede slovesa.

Hvala vsem, ki ste ga skupaj z nami pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*Srce je omagalo, dih je zastal,
a na njo spomin, bo večno ostal!*

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 87. letu starosti
sklenila naša draga mama, stara mama in
prababica

MARIJA MUJDRICA
iz Loke pri Mengšu, Na Gmajni 20

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše ob njenem slovesu.

Hvala osebju in vodstvu Dom počitka Mengeš za izkazano pozornost, najlepša hvala pa patronažni sestri Mirjam za skrb, gospodu župniku za lep obred, pevcem za sočutno zapete pesmi, pogrebni službi Vrbančič in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

OBČINA MENGEŠ

URADNE URE:

ponedeljek:
8.00 - 12.00 in
13.00 - 15.00

sreda:
8.00 - 12.00 in
13.00 - 17.00

petek:
8.00 - 13.00

*Za ljubezen, ki si jo vsem dajala, ostala je beseda hvala,
ki v srcih bo ostala, kot večno lep spomin na te.*

ZAHVALA

V 84. letu starosti je svojo življenjsko pot
sklenila naša draga sestra in teta

IDA ZALOKAR
iz Mengša

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in darove za svete maše. Zahvaljujemo se gospodu župniku Marku Koširju, gospodu Babiču za lepo opravljen cerkveni obred, pevcem za ubrano petje, trobentaču za zaigrano Tišino, Društvu upokojencev in osebju Doma počitka Mengeš za skrb in pozornost. Še posebej se zahvaljujemo gospodu Babiču, ki je v govoru obudil njen prostovoljni prispevek za skupno dobro v župniji. Redkokateri se dandanes ob slovesu še spominjo in zahvalijo za delo in trud, opravljeno pred toliko leti.

Vsi njeni

OBČINA MENGEŠ
Župan

Spoštovani občanke in občani,
vabim vas, da se v

torek, 29. maja 2018, ob 19. uri
v Kulturnem domu Mengeš,
udeležite

OSREDNJE SLOVESNOSTI
S PODELITVIJO OBČINSKIH PRIZNANJ,

na kateri bomo obeležili občinski praznik Občine Mengeš
ter podelili naziv častnega občana g. Mateju Blejcu.

Kulturni program:

MFS Svoboda Mengeš,
Glasbena skupina Strune Medobčinskega društva Sožitje,
Gal Juvan,
Zala Svete,
in
Mengeška godba.

Vljudno vabljeni!

Župan Občine Mengeš
Franc Jerič